

A Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság Győrött, 2020. február 12., február 26. napján megtartott folytatólagos nyilvános ülés alapján meghozta és 2020. március 11. napján kihirdette a következő

Í t é l e t e t :

A sikkasztás büntette és más bűncselekmények miatt I.rendű vádlott neve és társai ellen indult büntetőügyben a Veszprémi Törvényszék 2019. május 30. napján kelt 10.B.528/2017/69. számú ítéletét megváltoztatja azzal, hogy

I.rendű vádlott neve I. rendű, II.rendű vádlott neve II. rendű, III.rendű vádlott neve III. rendű, IV.rendű vádlott neve IV. rendű és V.rendű vádlott neve V. rendű vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetések végrehajtása felfüggesztésének próbaidejét valamennyi vádlott vonatkozásában 4 (négy) évre súlyosítja.

Az I., II., III., IV., V., rendű vádlottak a szabadságvesztés büntetések végrehajtása esetén legkorábban a szabadságvesztés büntetések 2/3 részének kitöltését követő nap bocsáthatók feltételes szabadságra.

Mellőzi az I., II., III., IV., V., rendű vádlottak tekintetében az előzetes mentesítésre vonatkozó rendelkezést.

Egyebekben helybenhagyja az elsőfokú bíróság ítéletét azzal, hogy III.rendű vádlott neve III. r. vádlott személyazonosító igazolványának száma: ..., II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott anyja neve II.rendű vádlott anyja neve, személyazonosító igazolványának száma: ..., IV.rendű vádlott neve IV. rendű vádlott ...en született, személyazonosító igazolványának száma: ...; V.rendű vádlott neve V. rendű vádlott születési ideje 1953. november 14. napja, személyazonosító igazolványának száma: ...

A másodfokú eljárásban felmerült 84.000 (Nyolcvannégyezer) Ft bűnügyi költség az állam terhén marad.

Indokolás

- [1] A Veszprémi Törvényszék 2019. május 30. napján kihirdetett 10.B.528/2017/69. számú - megismételt eljárásban hozott - ítéletében öt vádlott büntetőjogi felelősségéről rendelkezett. I.rendű vádlott neve I.r., III.rendű vádlott neve III.r., IV.rendű vádlott neve IV.r. és V.rendű vádlott neve V.r. vádlottak bűnösségét megállapította folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntetében (Btk. 372.§ (1), (6) bekezdés a) pont), melyet az I., III. és V.r. vádlottak társtettesként, míg IV.rendű vádlott neve IV.r. vádlott bűnsegédként követett el.
- [2] II.rendű vádlott neve II.r. vádlottat bűnösnek mondta ki társtettesként folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntetében (Btk. 372.§ (1), (2) bekezdés ba) és bc) pontok, (6) bekezdés b) pont).
- [3] Ezért az I., II., III., IV. és V. r. vádlottakat egyezően 2-2 évi szabadságvesztés büntetésre ítélte. A kiszabott szabadságvesztés büntetések végrehajtását minden vádlott esetében 2-2 évi próbaidőre felfüggesztette. Kimondta, hogy a szabadságvesztés büntetéseket az utólagos végrehajtás elrendelése esetén börtön fokozatban kell végrehajtani. Megállapította, hogy a vádlottak a

szabadságvesztés büntetés utólagos végrehajtása esetén legkorábban a kiszabott szabadságvesztés büntetés ½ részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A vádlottakat előzetes mentesítésben részesítette.

- [4] I.rendű vádlott neve I.r. vádlottat az ellene felbújtóként, folytatólagosan elkövetett hűtlen kezelés büntettének (Btk. 376. § (1), (4) bekezdés a) pont) vádja alól, míg **III. r. vádlott neve** III.r. és IV.rendű vádlott neve IV.r. vádlottakat az ellenük 1-1 rb bűnsegédként folytatólagosan elkövetett hűtlen kezelés büntettének (Btk. 376.§ (1), (4) bekezdés a) pont) vádja alól felmentette.
- [5] A **1 Kft.** (továbbiakban **1. Kft.**) „fa.” magánfél által előterjesztett polgári jogi igényt egyéb törvényes útra utasította. I.rendű vádlott neve I.r., V.rendű vádlott neve V.r. vádlott vonatkozásában a **C.települési Városi Bíróság 28.Bny.51/2012/2. számú végzésével**, továbbá II.rendű vádlott neve II.r., III.rendű vádlott neve III.r. és IV.rendű vádlott neve IV.r. vádlottak vonatkozásában a **C.települési Városi Bíróság 9.Bny.441/2011/9. számú**, illetve a Veszprémi Törvényszék 1.Bnyf.119/2012/2. számú végzésével elrendelt zár alá vétel feloldásáról rendelkezett arra az esetre, ha az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 2 hónapon belül a magánfél a polgári jogi igényét egyéb törvényes úton nem érvényesíti. Rendelkezett továbbá a lefoglalt dokumentumok bűnügyi iratokhoz történő csatolásáról, valamint a terheltek által külön-külön, illetve egyetemlegesen megfizetendő, ezen túl az állam terhén maradó bűnügyi költség viseléséről.
- [6] Az ítélet ellen az ügyész I.rendű vádlott neve I.r., II.rendű vádlott neve II.r., III.rendű vádlott neve III.r., IV.rendű vádlott neve IV.r. és V.rendű vádlott neve V.r. vádlottak terhére súlyosításért, ténybeli és jogi okból a felmentéssel érintett bűncselekmény vonatkozásában, továbbá a vádirat 2., 4., 5. és 6. pontjában rögzített bűncselekmények kapcsán a bűnösség megállapítása végett, hosszabb tartamú, végrehajtandó szabadságvesztés kiszabása, a feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezés tekintetében az általános szabályok alkalmazása, az előzetes mentesítés mellőzése, illetve az okozott kár mértékéig a polgári jogi igény elbírálása végett jelentett be fellebbezést.
- [7] A törvényszék döntésével szemben I.rendű vádlott neve I.r. vádlott teljeskörű felmentésért, a védője a bűnösséget megállapító rendelkezés és annak indokolása ellen jogi és ténybeli okból felmentésért, II.rendű vádlott neve II.r. vádlott felmentésért, védője teljeskörű felmentésért, és a járulékos kérdéssel kapcsolatosan is, **III. r. vádlott neve** III.r. vádlott felmentésért, védője az 1. és 3. tényállási pontokban megállapított bűnösség ellen felmentésért, IV.rendű vádlott neve IV.r. vádlott a bűncselekmény megállapítása ellen és teljeskörű felmentése érdekében, védője az 1. és 3. tényállási pont tekintetében a bűnösség megállapítása, ennek indokolása ellen felmentésért és a járulékos kérdések vonatkozásában is, míg V.rendű vádlott neve V.r. vádlott és védője az 1. és 3. tényállási pontban megállapított bűnösség miatt felmentés végett jelentettek be jogorvoslatot.
- [8] A Győri Fellebbviteli Főügyészség BF.232/2019/1-I. számú átiratában az ügyészi fellebbezést módosítva tartotta fenn, míg a védelmi fellebbezéseket alaptalannak minősítette. Leszögezte, hogy a felülbírálat a Be. 590.§ (1) és (2), valamint (10) bekezdése alapján teljeskörű. Rámutatott, hogy a törvényszék a büntetőeljárási szabályok betartásával folytatta le a megismételt eljárás keretében a bizonyítást. Ugyanakkor az 5. tényállási pont a Be. 592.§ (2) bekezdés b) pontja alapján részben felderítetlen. Rögzítette az elsőfokú bíróság az ítélet 85. oldal 5. bekezdésében, hogy az **1. Kft.** a bérleti szerződéssel érintett beruházásokat csak hitel felvételével tudta volna végrehajtani. Igazságügyi könyvszakértői kérdés lenne az **1 Kft.** pénzügyi-gazdasági helyzetének elemzése az általa megkötött bérleti szerződések időpontjában, mivel teljeskörűen fel kellene tárnai, hogy a gazdasági társaságnak milyen lehetőségei voltak a szerződésekben körülírt eszközök beszerzésére. Csak e lehetőségek ismeretében lehetne megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a lehetséges megoldások közül a bérleti szerződések megkötése volt-e a cég számára a leggazdaságosabb.

- [9] Az ügyész kifejtette a bizonyítékértékelés kapcsán, hogy az elsőfokú bíróság az 1. és 3. tényállások vonatkozásában azonos szempontrendszer szerint értékelte a bizonyítási eszközöket. Eleget tett a Győri Ítéltábla 2017. május 10. napján kelt Bf.82/2016/8. számú hatályon kívül helyező végzésében foglalt előírásoknak azáltal, hogy minden egyes tanácsadási és pályázati ügylet során keletkezett, a vád tárgyát képező okiratot összehasonlított az azok alapjául szolgáló, más dolgozók által készített dokumentumok tartalmával.
- [10] A 2. tényállási pont tekintetében is eleget tett a törvényszék a bizonyítékértékelő kötelezettségének (141-144. oldal), melynek során elfogadta II.rendű vádlott neve II.r. és IV.rendű vádlott neve IV.r. vádlottak védekezését, értékelte III.rendű vádlott neve III.r. vádlott észrevételét, **A.A.** és tanú 3 tanúvallomását, továbbá az okirati bizonyítékokat, és szakértő 3 igazságügyi könyvszakértő véleményének tartalmát. Az indokolási kötelezettségét megsértette azonban, amikor figyelembe vette a szakértőnek a kompetenciáján túlmutató megállapításait. Nem szakkérdés ugyanis annak megállapítása, hogy egy anya- és leányvállalat között létrejött szerződés szokatlannak, feltűnőnek vagy rendszeresnek mondható, és nem szakértői kérdés a nagyságrend minősítése sem. Ezért mellőzendő az indokolásból a 144. oldal 5. és 6. bekezdése. Egyet lehet azzal érteni, hogy vannak olyan információk, amelyek piaci értékkel bírnak, azonban jelen esetben a **2. Kft.** (továbbiakban **2. Kft.**) tagjainak és az **1. Kft.** felsővezetőinek azonos személyi összetételéből kifolyólag a **2. Kft.** ügyletbe való beiktatásának egyetlen indoka volt csupán: hogy e gazdasági társaság is részesüljön a haszonból anélkül, hogy bármilyen érdemi tevékenységet kifejtett volna. Megállapította ugyanis az elsőfokú bíróság, hogy a **3. Kft.**-től átvett teherkocsikon a **2. Kft.** semmilyen beruházást nem eszközölt. Az 1. és 3. pontokhoz kapcsolt mérlegelő tevékenység körében a törvényszék aggálytalanul megállapította erre a személyi összefüggésre is tekintettel a vádlottak bűnösségét. A 2. tényállási pontnál ugyanerről van szó. Az **1. Kft.** érdekeit szem előtt tartva kellett volna a vádlottaknak eljárniuk, vagyis szükségtelen volt a **2. Kft.** bevonása, mely így jogtalan hasznot realizált, egyúttal ezzel az összeggel megegyező vagyoni hátrány keletkezett a terheltek magatartása folytán az **1. Kft.**-ben.
- [11] Az ügyész álláspontja szerint a 4. tényállási pont vonatkozásában a törvényszék mérlegelése logikus és kifogástalan. Az 5. tényállási pont tekintetében is elmondható, hogy minden bizonyíték értékelésre került (156-160. oldal). Az elsőfokú bíróság lényegét tekintve elfogadta a vádlotti védekezéseket, és **B.B.** - az alapeljárásban felmentett volt vádlott-társ - tanúvallomását, de a szakértők közül nem tudta osztani szakértő 1 véleményében fellelhető azon ellentmondásos okfejtést, miszerint az **1. Kft.** a **2. Kft.** érdekében vállalt készfizető kezessége alkalmas volt a 300 millió forint hitel folyósítására, tehát alkalmasnak kellett lennie kisebb összegű hitel felvételére is. A szakértő a vélemény másik részében viszont éppen azt kifogásolta, hogy milyen nagyra nőtt az **1. Kft.** hitelállománya és kitettsége. A törvényszék ezért szakértő 3 és szakértő 2 igazságügyi könyvszakértői véleménye tartalmát fogadta el, továbbá szakértő 3 tárgyaláson tett nyilatkozatait. Ez utóbbi azonban aggályos, mert a törvényszék a 159. oldal 5. bekezdésében azt rögzítette, hogy a szakértő szerint az UniCredit Lízingtől beszerzett szempontok alapján eléggé valószínűtlennek tűnik az ajánlat tarthatósága. Az európai irányadó bankközi kamatlábhoz (EURIBOR) kötött, de forint alapú finanszírozás eleve nem szokványos, a deviza alapú finanszírozás árfolyamkockázatát viszont a finanszírozó bizonyosan nem vállalja magára. E körben a szakértő önmagával is ellentétbe került, hiszen míg egyik oldalról azt mondta, hogy pénzügyi kérdésekben ilyen mértékig nem kompetens, ugyanakkor a tapasztalatai alapján meg elmondta, hogy ki viseli a kamatkockázatot. Ehhez képest egy korábbi meghallgatásakor úgy foglalt állást, hogy ilyen EURIBOR-hoz kötött, de forint alapú finanszírozás előfordult (57. számú jegyzőkönyv 122-123. oldal). szakértő 3 és szakértő 2 szakértők az alapügyben (9.B.947/2012/198. számú jegyzőkönyv) és a megismételt eljárásban (57. számú jegyzőkönyv 104-114. oldal) nem vizsgálták a devizaszámlán lévő pénzeszközöket és lekötött betéteket, mert álláspontjuk szerint a vállalkozások ilyen nem költenek tartós pénzügyi beruházásra.

Arra sem tudtak válaszolni, hogy az **1. Kft**-nél mi volt az eredménytartalék fedezete, csupán annyit mondtak, hogy szerintük a bérlet az ésszerű gazdálkodás körén belül esik.

- [12] Az ügyész szerint nem hagyható figyelmen kívül az a tény, hogy az elsőfokú bíróság a tényállás **1. és 3. pontjában** megállapította a vádlottak bűnösségét, azaz a tanácsadás és pályázatírás kapcsán az **1. Kft.** részéről a **2. Kft.** részére kifizetett összegeket jogszerűtlennek minősítette. Vizsgálnia kellett volna, hogy ennek ismeretében maradt volna-e pénz eszközbeszerzésre. Az iratokból kitűnően a **4. Kft.** 2006-ban 3,6 millió eurót fizetett meg az **1. Kft**-nek, vagyis ebből az ügyletből lehetett volna finanszírozni a vádban megjelölt ingóságok megvásárlását. Ezek alapján megállapítható, hogy a törvényszék nem szerzett be minden lehetséges bizonyítási eszközt, mivel a szakértői véleménykiegészítésére irányuló ügyészi indítványt elutasította. Így nem tudta vizsgálni a további finanszírozási lehetőségeket. Az ügyész kifejtette, hogy csak a szakértői vélemény kiegészítése után kerülhet a másodfokú bíróság abba a helyzetbe, hogy értékelje a rendelkezésre álló adatokat abból a szempontból, hogy az **1. Kft.** számára valóban a leggazdaságosabb konstrukció volt-e a **2. Kft**-vel megkötött bérleti szerződések rendszere.
- [13] A 6. tényállási pont vonatkozásában az indokolási kötelezettség teljesítését az ügyész megfelelőnek minősítette. Rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság részletesen értékelte III.rendű vádlott neve III.r., IV.rendű vádlott neve IV.r. és V.rendű vádlott neve V.r. vádlottak védekezését, az okirati bizonyítékokat, továbbá szakértő 3 és szakértő 2 szakértői véleményét. A jogi indokolás körében az ügyész úgy vélte, hogy az elsőfokú bíróság tévedett, amikor nem állapította meg a sikkasztás bűncselekményének elkövetését.
- [14] Összevetette a sikkasztás és a hűtlen kezelés törvényi tényállását és rámutatott, hogy a sikkasztás elkövetője a rábízott idegen dolgot tulajdonítja el, vagy rendelkezik sajátjaként vele, tehát tulajdonjogot sért. A hűtlen kezelés elkövetési magatartása a vagyonkezelői kötelezettség megszegése. Hűtlen vagy hanyag kezelést valósít meg az a vagyonkezelő, aki olyan jellegű és mennyiségű munkával bíz meg külső személyt vagy szervezetet, amelyet a saját munkaszervezete is el tud végezni, és szükségtelenül kifizetett díjazással szándékosan vagy gondatlanságból vagyoni hátrányt okoz (BH2005.43). Álláspontja szerint további tényállási pontokban meg kellett volna állapítani a vádlottak bűnösségét hűtlen kezelés büntetében.
- [15] Jelen ügyben az **1. Kft.** vagyonkezelésével megbízott I.rendű vádlott neve I.r., II.rendű vádlott neve II.r., III.rendű vádlott neve III.r., V.rendű vádlott neve V.r. vádlottak voltak. A vádlottak vagyonkezelési kötelezettségüket szegték meg az 1. és 3. tényállás szerint a tanácsadási, illetve pályázatírási szerződések megkötésével, és a benyújtott számlák ellenértékének kifizetésével, a tényállás 2. pontjában a **2. Kft.** közbeiktatásával, továbbá a 4. tényállási pont kapcsán a prémiumszabályzatban előírtakhoz képest lényegesen nagyobb összeg értékpapírban történő kifizetésével.
- [16] Az 1. tényállási pont tekintetében I.rendű vádlott neve I.r., II.rendű vádlott neve II.r., III.rendű vádlott neve III.r. és V.rendű vádlott neve V.r. vádlottak - mint társtettesek - azzal a tevékenységükkel, hogy a tanácsadási szerződések alapján az **1. Kft.** 2003-tól 2005 években bruttó 456.383.500, - forintot fizetett ki a **2. Kft.** részére, megvalósították a Btk. 376.§ (1) bekezdése szerinti hűtlen kezelés büntetvének törvényi tényállási elemeit. Ehhez IV.rendű vádlott neve IV.r. vádlott szándékosan segítséget nyújtott.
- [17] A 2. tényállási pontban a **2. Kft.** ügyletbe történő szükségtelen beiktatása révén II.rendű vádlott neve II.r. vádlott az **1. Kft**-nek 9.862.875, - forint vagyoni hátrányt okozott, - mint ügyvezető - a vagyonkezelői kötelezettsége megszegésével, melyhez **IV. r. vádlott neve IV.r.** vádlott a **2. Kft.** ügyvezetőjeként a szerződés megkötése útján szándékosan segítséget nyújtott. A vádlottak ezzel megvalósították a Btk. 376.§ (1) bekezdésében meghatározott hűtlen kezelés törvényi tényállását.
- [18] A tényállás 3. pontja tekintetében I.rendű vádlott neve I.r., III.rendű vádlott neve III.r. és V.rendű vádlott neve V.r. vádlottak az **1. Kft.** rájuk bízott vagyonából jogtalanul utaltak át 475.108.092, - forintot pályázatírás címén a **2. Kft.** részére, mely cég tevékenységet valójában nem végzett. Ehhez

a **2. Kft.** ügyvezetője, **IV. r. vádlott neve** IV.r. vádlott szándékosan segítséget nyújtott, mely magatartás ugyancsak kimeríti a Btk. 376.§ (1) bekezdésébe ütköző hűtlen kezelés büntettét, aminek I., III., V.r. vádlottak társtettesei, a IV.r. vádlott bűnsegéde.

- [19] A kiegészítendő 4. tényállási pont kapcsán megállapítható, hogy az **1. Kft.** a HIO számításaihoz képest ténylegesen 94.502.105, -forinttal több prémiumot fizetett ki értékpapír formájában. Ezzel I.rendű vádlott neve I.r. és III.rendű vádlott neve III.r. vádlottak - mint társtettesek -, valamint a **2. Kft.** részéről **IV. r. vádlott neve** IV.r. vádlott az okiratok aláírásával bűnsegédként szintén elkövették a hűtlen kezelés büntettét.
- [20] Az 5. tényállási pont tartalma akkor állapítható meg minden kétséget kizáróan, ha a másodfokú bíróság a szakértői véleményt kiegészítetteti. Amennyiben bebizonyosodik, hogy a vádbeli időszakban a bérleti szerződéses konstrukció volt a leggazdaságosabb az **1. Kft.** számára az eszközök beszerzésére, úgy I.rendű vádlott neve I.r. és V.rendű vádlott neve V.r. vádlottak nem tartoznak büntetőjogi felelősséggel. Ellenkező esetben az ő terhükre is meg kell állapítani a hűtlen kezelés büntettét.
- [21] A 6. tényállási pont kapcsán az ügyész vitatta az ítélet 166. oldal 4. bekezdésében foglaltakat, mely szerint az érintett vádlottak nem valósítottak meg bűncselekményt, hiszen a 93. oldal 4. bekezdésében az szerepel, hogy **IV. r. vádlott neve** IV. r. vádlott a **2. Kft.** részéről levélben értesítette az **1. Kft.** ügyvezetőjét arról, hogy a bank javára a 65%-1 szavazatértékű üzletrészükre további zálogjogot alapítottak, melynek értéke összesen 300 millió forint és járuléka volt, és kérte, hogy az üzletrészen a bank javára fennálló zálogjogot a tagjegyzéken tüntessék fel, továbbá a módosított tagjegyzéket a cégbírósághoz adják be. Ugyanezen a napon az **1. Kft.** nevében eljáró III.rendű vádlott neve III.r. és V.rendű vádlott neve V.r. vádlottak a bankhoz címzett levelükben jelezték a **2. Kft.** előbbi tájékoztatásának tudomásul vételét. Az **1. Kft.** vagyonára a keretbiztosítéki jelzálogszerződés megkötése, azaz a vagyonnak ilyen módon való megterhelése keletkezteti a büntetőjogi felelősséget. Nincs relevanciája annak, hogy a hitelfelvétel során milyen befektetési jegyeket vásárolt a **2. Kft.**, e vásárlások milyen rizikóval jártak, illetve ezek a **2. Kft.** üzleti tevékenysége előmozdítására vagy befektetési céllal kerültek-e felhasználásra. Annak sincsen jelentősége, hogy a hitelszerződés biztosítékainak érvényesítésére végül nem került sor, vagyis az **1. Kft.** azok alapján semmilyen kifizetést nem teljesített. Nem merült fel adat arra, hogy az **1. Kft.** vagyonának keretbiztosítéki jelzálogszerződéssel történő megterheléséről annak időpontjában tudott volna a 25% részesedéssel bíró **5. Zrt.**, illetve a 10% részesedéssel rendelkező MRP dolgozói szervezet. Ez az ügylet kizárólag a **2. Kft.** számára volt hasznos, az **1. Kft.** csak szükségtelen gazdasági kockázatot vállalt. Változatlan tényállás mellett is levonható tehát a következtetés a III., IV. és V.r. vádlottak büntetőjogi felelősségére. Megállapítható, hogy e vádlottak a keretbiztosítéki jelzálogszerződés megkötésével összefüggésben az **1. Kft.** vagyonával sajátjukként rendelkeztek, ezért megvalósították a Btk. 372.§ (1) bekezdésébe ütköző sikkasztás büntettének törvényi tényállási elemeit, melyhez **IV. r. vádlott neve** IV.r. vádlott a **2. Kft.** képviseletében az okiratok aláírásával szándékosan segítséget nyújtott. A hitelkeret összege 50.000.001,- és 500 millió forint közé esik, ezért az érintett vádlottak a sikkasztást különösen nagy értékre követték el. E bűncselekmény kapcsán megállapítható minősítő körülményként a bűnszövetség és az üzletszerűség, mert ugyan - az 1-5. tényállási pontok szerint megállapítható - hűtlen kezelés tényállása ezeket nem szabályozza minősítő körülményként, azonban a vádlottak cselekvőségének folyamatát és összességét értékelve megállapítható, hogy e cselekményeket szervezeten, rendszeres haszonszerzésre törekedve követték el. A sikkasztás törvényi tényállása a kár, illetve vagyoni hátrány bekövetkezését nem kívánja meg, ezért a sajátjuként rendelkezéssel a bűncselekmény már befejezett.
- [22] Az ügyész az időbeli hatály kapcsán egyetértett a törvényszék azon álláspontjával, hogy a jelenleg hatályos Btk. a feltételes szabadságra vonatkozó szabályok miatt kedvező elbírálási lehetőséget jelent valamennyi vádlott számára. A büntetéskiszabási körülményeket korrekciózni indítványozta azzal, hogy további súlyosító körülmény III.rendű vádlott neve III., **IV. r. vádlott neve** IV. és

V.rendű vádlott neve V.r. vádlottak esetében a bünszövetség és üzletszerűség egyidejű fennállása, továbbá a III.r. vádlott büntetett előélete. Nem helytálló az a megállapítás, hogy tíz éve állnak a terheltek a büntetőeljárás hatálya alatt, mert sokkal később került sor az első gyanúsított kihallgatásukra, mint ahogyan a nyomozás megindult. Figyelemmel a vádlottak terhére rótt bűncselekmények büntetési tételei alapján a középértékre - III., IV. és V.r. vádlottaknál 10 év, I-II.r. vádlottak tekintetében 7 év 6 hónap - megállapítható, hogy a kiszabott büntetések indokolatlanul enyhék, azok súlyosítása nem maradhat el. A szabadságvesztések fele részének kitöltése után engedélyezhető feltételes szabadság alkalmazása indokolatlan. A bírói gyakorlat szerint ezt a rendelkezést megalapozhatja az idős kor, a megromlott egészségi állapot, az eddig tanúsított kifogástalan életvezetés, a sértett közreható magatartása, a bűnösség kisebb foka és a cselekmény méltányolható indító oka. A vádlottak vonatkozásában az idős kor, illetve I., III., IV. és V.r. vádlottak esetében a megromlott egészségi állapot megállapítható. Ezek a szempontok azonban nem konkurálhatnak a kiemelkedően nagy vagyoni hátránnyal, illetve elkövetési értékkel, vagyis nem adnak alapot a különös méltánylást érdemlő rendelkezés alkalmazására. Az előzetes mentesítést megalapozhatná az okozott kár jóvátételével kapcsolatos kötelezettség teljesítése, ez azonban nem történt meg. Emellett az 1. és 3. tényállási pontokban az áfa visszaigénylés mint kármegtérülés a vádlottaktól független tényezőként értékelhető, vagyis a vádlottak nem érdemesek az előzetes mentesítésre.

- [23] Az ügyész rámutatott, hogy a magánfél az alapeljárásban 197. számú beadványában előterjesztette a polgári jogi igényét, amely megfelel a hatályos Be. 556.§ (1) és (2) bekezdéseiben rögzített törvényi előfeltételeknek. Tévedett ezért a törvényszék, amikor a mögöttes felelősségre és az eljárás elhúzódására hivatkozva nem bírálta el érdemben a polgári jogi igényt, holott minden tényállási pontban kétséget kizáróan megállapítható a kár, illetve az okozott vagyoni hátrány összege. Az egyéb törvényes útra utasítást lehetővé tevő egyetlen szóba jöhető körülmény - az eljárás befejezésének jelentős késleltetése - a Be. 560.§ (1) bekezdésének l) pontja alapján nem állapítható meg. Az ítélet egyéb rendelkezései törvényesek.
- [24] A kifejtettek alapján az ügyész indítványozta, hogy az ítélet tábla a fellebbezéseket tárgyaláson bírálja el a Be. 600.§ (1) bekezdés b) pontja szerint, vegyen fel bizonyítást, melynek keretében rendelje el szakértő 3 és szakértő 2 szakértők véleményének kiegészítését. A szakértők feladataul határozza meg, hogy tárják fel az 1. Kft. 2006-2008 év közötti időszakban jellemző pénzügyi-gazdasági helyzetét, különös tekintettel az eredménytartálékra, a devizaszámlákra, a lekötött betétekre, és a rülirozó hitelkeretekre akként, hogy a cégnek mikor, milyen lehetőségei voltak a bérleti szerződésekben megjelölt eszközök beszerzésére. Ezen túlmenően a táblabíróság állapítsa meg a vádlottak bűnösségét a fentiekben részletezett további bűncselekményekben, a terheltekkel szemben kiszabott szabadságvesztés büntetéseket jelentősen súlyosítsa, a végrehajtás felfüggesztését, a feltételes szabadságra bocsátás feles kedvezményét, az előzetes mentesítést mellőzze, alkalmazzon közügyektől eltiltás mellékbüntetést. Állapítsa meg, hogy a terheltek a szabadságvesztés 2/3 részének kitöltését követő napon bocsáthatók feltételes szabadságra. A polgári jogi igényt a másodfokú bíróság a Be. 571.§ (2) bekezdés szerint eljárva érdemben bírálja el, pontosítsa a tényállást és a jogi indokolást az átirat szerint. Az ügyész jelezte, hogy további indítványait a bizonyítás eredményétől függően teszi meg.
- [25] I.rendű vádlott neve I.r., II.rendű vádlott neve II.r., **III. r. vádlott neve III.r., IV. r. vádlott neve IV.r.** és V.rendű vádlott neve V.r. vádlottak védői, továbbá **IV. r. vádlott neve IV.r.** vádlott a fellebbezéseik írásbeli indokolásában a tényállás 1. és 3. pontja tekintetében a bűnösség megállapítását támadták. A rögzített tényeket megalapozatlannak; felderítetlennek és iratellenesnek tartották, ezzel összefüggésben sérelmezték az indokolási kötelezettség nem teljesítését. Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság nem vizsgálta és nem nevesítette az egyes vádlottak cselekvőségét és tudattartamát az egyes tényállások kapcsán. Nem indokolta és nem értékelte, hogy

egy esetleges hibás gazdasági döntés miatt valósít meg egyúttal büntetőjogi normasértést is, de még azt sem bizonyította, hogy egyáltalán történt-e olyan kötelezettségszegés a terheltek részéről, amely gazdasági hátrányt, kárt okozott volna a **1. Kft.**-nek. Az elsőfokú bíróság ugyanis elfogadta tényként, hogy az **1. Kft.** jelentős gazdasági növekedésen ment keresztül a vádbeli időszakban. Minden védő és terhelt kifogásolta a tanácsadási szerződések és a pályázatírás kapcsán kihallgatott volt dolgozók tanúvallomásait abból a szempontból, hogy ezek a személyek kétségkívül részt vettek a szóban lévő projektek kidolgozásában, de nem volt és nem is feltétlenül lehetett arról tudomásuk, hogy a koncepciók alapelveit, stratégiáját valójában a **2. Kft.** tagjai fektették le, és bocsátották az **1. Kft.** rendelkezésére. A tanúként kihallgatott középvezetők nem voltak bevonva a két kft. között lezajlott szerződéskötésekbe, csupán teljesítették az **1. Kft.** menedzsmentje vagy annak hatáskörrel bíró tagjai által adott utasításokat. Nem volt követelmény a tanácsadási tevékenység körében az írásbeliség, ezért senki nem cáfolhatta hitelt érdemlően ezek megtörténtét. A **2. Kft.** hatékony közreműködését mi sem mutatja markánsabban, mint az a tény, hogy a tanácsadási szerződések, illetve a pályázatírási megállapodások lejártát követően 2010-2012 között jelentősen visszaestek az **1. Kft.** gazdasági mutatói. A védők és terheltek egyhangúan azzal érveltek, hogy teljes mértékig jogszerű és a piaci viszonyokhoz képest arányos, illetve méltányos volt az az összeg, melyet az **1. Kft.** évente összesített formában megfizetett a **2. Kft.** részére e szerződések keretében. Abban az esetben, ha a vádlottak az **1. Kft.**-ből osztalékként és prémiumként vették volna ki a rendes munkakörükben elvégzett tanácsadás és pályázatírás fejében megállapítható pénzösszegeket, akkor 2,5-szer nagyobb jövedelemhez jutottak volna, mint a **2. Kft.** részére átutalt szerződéses összeg. Számukra egyértelműen hátrányos volt a részesedés általuk választott formája, mely tény az anyagi haszonszerzés, tehát a szándékosság hiányára enged következtetni.

- [26] A védelmi fellebbezések egybeesnek abban a tekintetben is, hogy a felmentéssel érintett tényállások tekintetében az ítéletet megalapozottnak tartották, az indokolási kötelezettség teljesítését nem támadták, az elsőfokú bíróság döntésével és érvelésével egyetértettek. Vitatták a főügyészi átiratban írt további bűncselekmények megállapíthatóságát, ezért valamennyien kérték a további bűnösség kimondására, illetve a súlyosításra irányuló indítvány elutasítását. Kérték a polgári jogi igény érdemi elbírálásának mellőzését, és a terheltek vagyonára elrendelt büntügyi zárlat feloldását.
- [27] I.rendű vádlott neve I.r. vádlott védője a fellebbezését a tényállás 1. és 3. pontja vonatkozásában elsődlegesen bűncselekmény hiányában, másodlagosan bizonyítottság hiányában történő felmentés, a polgári jogi igény egyéb törvényes útra utasításának helybenhagyása, a terhelt vagyonát érintő zár alá vétel feloldása, és az ügyész súlyosításra irányuló indítványának elutasítása végett tartotta fenn. Az I.r. vádlott személyi körülményei tekintetében rámutatott az ítéleti tényállás hiányosságára, egyúttal arra, hogy a rögzíteni elmulasztott tények jelentős enyhítő hatással bírnának. Kérte nyomatékmal figyelembe venni, hogy I.rendű vádlott neve I.r. vádlott csupán egy ikerház egyik lakásának felét bírja tulajdonként, több szívműtéten átesett, jelenleg is súlyos kardiológiai betegsége, cukorbetegsége, és emésztőrendszeri daganatos megbetegedése áll fenn, pszichiátriai kezelés alatt áll. Idős kora mellett egészségi állapota rendkívül gyenge.
- [28] A történeti tényállás általános részével kapcsolatban (6-12. oldal) kifejtette a védő, hogy az I.r. vádlott a **2. Kft.** megalapításában, a többségi tulajdon megszerzésével kapcsolatos szerződéskötésekben, intézkedésekben érdemi szerepet nem játszott. Egyik tag bevonásában sem vett részt. I.rendű vádlott neve I.r. vádlott a **1 Kft.**-ben csak 2004. július 1. napjától rendelkezett önálló aláírási joggal. A tanácsadási szerződéseket 2005. április 30-án I.rendű vádlott neve I.r. vádlott közös megegyezéssel megszüntetni kezdeményezte, éppen azért, mert ekkorra már befejeződött a **5. Zrt.** járműállománya korszerűsítésének tervezési fázisa, melyre a tanácsadási szerződések megkötettek. A továbbiakban ezekre nem volt szükség.
- [29] Nem felel meg a valóságnak, hogy a terheltek az **1. Kft.** dolgozóiként, ott betöltött pozíciójuk és munkakörük keretében is kötelesek lettek volna a tanácsadásra, mert erre sem elegendő idő, sem

lehetőség nem volt a munkavégzés során. Minden alapot nélkülöz, hogy a tanácsadások és a pályázati szerződések megkötése mögött csupán az a cél húzódott meg, hogy a **2. Kft.** tagjai minél nagyobb összegű bevételhez juthassanak. Nem színlelt szerződéseket kötött a két cég egymással, hanem valósakat, melyek teljesedésbe mentek, tehát a **2. Kft.** tényleges munkát végzett az **1. Kft.** számára, melynek ellenértékéhez jogszerűen jutott hozzá. A gazdasági mutatókból ismert, hogy az **1. Kft.** sokat fejlődött a tárgybeli időszakban, működése fénykorát élte. A kifizetett összes tanácsadási díj a 2003. január 2-től 2005. április 30-ig nyújtott szolgáltatásokért már a szerződéses időszak végéig 2,6-szorosan megtérült. A többszörös haszon elérése fogalmilag kizárja a vagyoni hátrány vagy kár okozását.

- [30] A védő egyetértett I.rendű vádlott neve I.r. vádlottnak az 5/11. és 5/12. pontokban írott cselekmények kapcsán - bűncselekmény hiányában - történt felmentésével, továbbá azzal, hogy az elsőfokú bíróság a 4. vádpont tekintetében sem állapította meg büntetőjogi felelősségét. Kérte az ügyészi fellebbezés teljeskörű elutasítását.
- [31] II.rendű vádlott neve II.r. vádlott kirendelt védője fellebbezését a felmentés irányában fenntartotta. Az ítéletet az 1. tényállási pont tekintetében támadta. Rögzíteni kérte azt a tény, hogy védece a **1 Kft.** ügyvezető igazgatói tisztét a cég alakulásától kezdve 2004. június 30.napjáig látta el egyedül, majd 2006. május 31. napjáig I.rendű vádlott neve I.r. vádlottal együtt végezte ezt a tevékenységet. Az utóbbi időszakban II.rendű vádlott neve szorosán vett ügyvezetői feladatokat már nem látott el, csak formálisan és címében viselte a tisztséget. Szerződéseket nem kötött, a cég nevében nem tárgyal, és nem utalványozott.
- [32] Kérte elfogadni védece részletes ténybeli előadását abban a tekintetben, hogy a tanácsadási szerződések kapcsán nem valósított meg bűncselekményt. Az általa megkötött szerződések jogszerűsége a polgári jogi szabályok alapján nem kérdőjelezhető meg. Az ügyben eljáró igazságügyi szakértők véleménye alapján kijelenthető, hogy a tanácsadás történhetett akár írásban, akár szóban, akár egyetlen alkalommal is. A tanácsadások folyamatosan zajlottak, melyek gazdasági eredménye egyértelműen kimutatható volt. Ebből következik, hogy II.rendű vádlott neve II.r. vádlott részéről a díj kifizetése, illetőleg a **2. Kft.**-be történő átutalása törvényes volt.
- [33] A 2. tényállási pont vonatkozásában a védő kifejtette, hogy a Veszprémi Törvényszék ítélete megalapozott, az indokolás részletes és okszerű. A bíróság figyelembe vette szakértő 3 szakértői véleményében foglaltakat is, így állapította meg, hogy az anyavállalat és a leányvállalat között az ún. pórekocsik adásvételi szerződesei sem szokatlannak, sem feltűnőnek vagy értékaránytalannak nem voltak nevezhetőek. Ez igaz a realizált nyereségre is, mely 7,9 millió forint volt. Ebben benne foglaltatott a **2. Kft.** kockázata, továbbá a **3. Kft.** esetleges nemteljesítésének vagy késedelmének kockázata. A **2. Kft.**-nek költségei merültek fel a román határtól a **C.település**ig történt szállítással, a vámoltatással, a műszaki átvétellel, melyek mind csökkentették az árrést, vagyis a realizált hasznot. A védő rámutatott, hogy e tényállási pont tekintetében az alapügyben eljáró bíróság ugyanazon álláspontra helyezkedett, és a Győri Ítélőtábla hatályon kívül helyező végzésében ezt a tényállási részt egyáltalán nem érintette. Kérte, hogy a másodfokú bíróság a 2. tényállási pontban írt cselekmény vonatkozásában az ügyész indítványát vesse el, és az ítéletet hagyja helyben.
- [34] III.rendű vádlott neve III.r. és V.rendű vádlott neve V.r. vádlottak képviselőjében eljáró védő a fellebbezést mindkét védece tekintetében a felmentés irányában indokolta. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet tényállása a bűnösség megállapításával érintett 1. és 3. pontok vonatkozásában bizonyítás felvétele nélkül, az iratok tartalma alapján is kiküszöbölhető. Legfőbb kifogása az volt, hogy az elsőfokú ítélet tényállási és indokolási részében összefolynak a polgári jogi, a gazdasági jogi, az adójogi és a büntetőjogi felelősség elemei. Ennek oka az, hogy a terheltek cselekvőségének valójában egyáltalán nincsen büntetőjogi normát sértő tartalma.

- [35] A védő rámutatott, hogy a törvényszék magával is ellentmondásba került, hiszen a 2., 4., 5. és 6. tényállási pontokban nem állapított meg bűnösséget, holott a vádlottak cselekményeinek folyamatossága okán nem választhatók szét e tevékenységek az 1. és 3. pontokban írt magatartásoktól. A 6. tényállási pontban az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy valamennyi terhelt saját személyes vagyonával vállalt készfizető kezességet mind a **2. Kft.**, mind az **1. Kft.** javára. Nem képzelhető el olyan vádlotti magatartás, amely egyfelől a **1. Kft.**-nek hátrány okozására irányul, ugyanakkor ezzel egyidőben a saját személyes vagyon is fedezetként szolgál a gazdasági társaság adóssága fejében készfizető kezesség formájában. Rámutatott, hogy polgári jogi értelemben szakszerűtlen és téves az 1. és 3. tényállásban körülírt tanácsadásra és tanulmányokra vonatkozó megbízási szerződések színlelt szerződésként történő megjelölése arra hivatkozással, hogy nem igazolódott, miszerint ezeket a megállapodásokat a **2. Kft.** teljesítette volna. Polgári jogi értelemben a színlelt szerződés azt jelenti, hogy más ügyletet leplez, az azonban önmagában nem büntetőjogi kategória. Ha egy szerződés teljesítése nem teljeskörű, akkor szerződésszegésről, vagy a szolgáltatás és ellenszolgáltatás aránytalanságáról lehet beszélni, mely szintén kívül esik a büntetőjogi felelősség körén. Az elsőfokú bíróság nem állapította meg, hogy a „színlelt” megbízási szerződések valójában milyen jogügyletet lepleznek, ezért nem is tudta elhatárolni a polgári jogi felelősségtől a büntetőjogi felelősséget. A bizonyítandó tények köre az lett volna, hogy a vádképviselő támassza alá minden kétséget kizáróan, miszerint a terheltek a **2. Kft.** képviselőjében a megbízási keretszerződések és egyes szerződések körében semmilyen tevékenységet nem végeztek. Ezt azonban a vádhatóság nem tudta bebizonyítani, csupán annyit, hogy nem bizonyosodott be a szerződésszerű teljesítés. E tényből azonban csak egy polgári jogi hibás teljesítésre lehet megalapozott következtetést levonni, jogtalan eltulajdonításra, mint szándékos, célzatos károkozással együtt járó, büntetendő cselekményre semmi esetre sem.
- [36] A védő tényállási pontonként részletezte azokat a megállapításokat, amelyek álláspontja szerint iratellenesek, illetve rámutatott a hiányosságokra. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem foglalkozott azokkal a tényekkel, miszerint a **1. Kft.** gazdasági környezete igen kedvezőtlen volt a vádbeli időszakban. A **5. Zrt.** többszörösen megsértette a szindikátusi szerződést, ezzel igen nehéz helyzetbe hozva az **1. Kft.**-t, aki ezzel elveszítette megrendeléseinek nagyobb részét. A gazdasági társaságnak új piacokat kellett keresnie, különben gyorsan csődbe ment volna. A **2. Kft.** által 2003-2007-ig teljesített tanácsadási és pályázati szerződések segítségével az **1. Kft.** fennmaradt, sőt kiemelkedő gazdasági eredményeket ért el. Nem fizetett osztalékot, hanem a szindikátusi szerződésben rögzített kötelezettségét bérlet eszközökön valósította meg, melyek értéknövelő beruházások voltak 229,3 millió forint összegben. Ez 80%-os emelkedést jelent. Az eredménytartalék stb. növekedése együttesen 614,9 millió forint, vagyis 265% volt. Az árbevétel 2,3 milliárd forint volt, ami 63%-os emelkedés. Az átlagbér éves növekedése 575.000,- forint, mely 49%-os emelés a dolgozók javára. A védő rámutatott, hogy a **2. Kft.**- a **1. Kft.** így megemelkedett adótartaléka és adózás utáni eredménye összegének alapján - osztalékot kaphatott volna, mely társasági adófizetési kötelezettség alá nem eshet. A menedzsment díjból származó bevételt viszont csökkentette a társasági adó. A terhelteknek tehát egyáltalán nem volt kedvezőbb a tanácsadás és pályázatírás honorálásának az a módja, amit választottak. Ebből az következik, hogy a vádlottak bűnös szándéka teljes egészében hiányzott. Amennyiben a terheltek nem tanúsítottak szándékos károkozó magatartást, a sikkasztás bűncselekménye szóba sem jöhet, ezért felmentésüknek van helye a tényállás korrekciója és kiegészítése után.
- [37] A III. és V.r. vádlottak védője kérte az ügyészi fellebbezés elutasítását, továbbá III.rendű vádlott neve III.r. vádlott tekintetében a 4., 6., illetőleg 5/11., 5/12. pontok vonatkozásában, V.rendű vádlott neve V.r. vádlottra nézve a tényállás 6. ponttal összefüggésben az ítélet helybenhagyását.
- . IV.rendű vádlott neve IV.r. vádlott és védője fellebbezéseiket a felmentés irányában tartották fenn, kérték a sértett polgári jogi igényének elutasítását, a büntügyi költségre kötelezés mellőzését, és a zár alá

vétel feloldását. Eljárásjogi szempontból nem támadták az elsőfokú bíróság ítéletét, rámutatva, hogy a megismételt eljárásban a hatályon kívül helyező végzésben foglalt utasításokat a törvényszék végrehajtotta. Hangsúlyozták, hogy az alapeljárásban a 2., 4., 5. és 6. tényállásokban foglaltak tekintetében a másodfokú bíróság nem fogalmazott meg kritikát, azokat a bizonyítási eljárás sem érintette behatóan. Helyénvalónak tartották, hogy e magatartások tekintetében az elsőfokú bíróság változatlanul arra a jogi álláspontra helyezkedett, hogy a vádlott-társak nem valósítottak meg bűncselekményt, ebből következően **IV. r. vádlott neve** IV.r. vádlott sem nyújthatott szándékosan segítséget bűnsegédként a 2., 4., 5. és 6. pontokban körülírt cselekményekhez. A IV.r. vádlott és védője csatlakozott ahhoz az álláshoz, miszerint a tényállás kis mértékben felderítetlen, iratellenes, hiányos, illetőleg téves ténybeli következtetéseket tartalmaz, mely megalapozatlansági okok kiküszöbölhetők az iratok tartalma alapján.

- [39] A védő alapvetőnek tartotta, hogy a MÁV-val kötött szindikátusi szerződés az **1. Kft.** működését meghatározó stratégiai alapszerződésnek minősül. A szakmai főprofil, valamint a munkavállalói létszám garantálása tekintetében 3 éves kötelezettsége volt az **1. Kft.-nek**. A MÁV ellenben vállalta, hogy azonos versenyfeltételeket biztosít a többségi tulajdonában lévő járműjavítók mellett. Ezt a kötelezettségét a MÁV azonban nem teljesítette, mellyel az **1. Kft.** gazdasági lehetőségeit negatív módon korlátozta.
- [40] A tulajdonosokkal kötött egyéb szerződések tekintetében a védő rámutatott, hogy a vád tárgyává tett időszakban hatályban volt Gt. (a gazdasági társaságokról szóló törvény) szerint a taggyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozott a társaság azon megkötött szerződéseinek a jóváhagyása, amelyeket a saját tagjaival, ügyvezetőjével, vagy ezek közvetlen hozzátartozójával kötött. Ez alól a szabály alól az **1. Kft.** taggyűlése 1999-ben, illetve 2004-ben hozott határozataival felmentést adott. Első alkalommal az 50 millió forintot meghaladó, második alkalommal a 100 millió forintot meghaladó érték esetén határozta meg a taggyűlési jóváhagyás szükségességét a saját tagokkal kötött szerződések vonatkozásában. Ezek a taggyűlési határozatok a jogszabályi lehetőségeknek megfelelően előre egyetlen döntéssel megadták az előzetes hozzájárulást. Ha ez a gyakorlat nem vált volna be, úgy a könyvvizsgálónak, a felügyelőbizottságnak, a belső ellenőrzésnek, vagy akár a tulajdonosoknak is lehetősége lett volna ennek módosítására. Ha ezeket a taggyűlési határozatokat megsértették is a terheltek, annak nem lehet büntetőjogi konzekvenciája.
- [41] A tényállás 1. pontjában írt szerződések körében a védő kiemelte, hogy ezek a két gazdasági társaság között gazdasági, illetve műszaki tanácsadások elvégzésére jöttek létre, és nem tanulmányok írására. A megírt anyagok helyzetfeltáró jelentések voltak, amelyekre azután a szóbeli tanácsadások épültek. A szerződések szerint a megbízás akkor teljesül, ha a tanácsadási tevékenység eredményeként a társaság (**1. Kft.**) egy produktív órára jutó aktivált saját teljesítmény értékkel növelt összes anyagmentes bevétele 2000,- forint/óra mértéket meghaladóan növekszik. A gazdasági tanácsadásra vonatkozó szerződés 1.700.000,- Ft/hó + áfa díjazási árat tartalmazott azzal az általános feltétellel, hogy a tanácsadás előtti időszakhoz viszonyítva az **1. Kft.** eredménynövekedést ér el. Általában elmondható, hogy menedzsment szerződésekről volt szó, melyek alapján elsősorban szóbeli, illetve esetenként írásbeli tanácsadásra is sor került. A **2. Kft.** tagjai több évtizedes szakértelemmel, tapasztalattal és aktuális információkkal rendelkeztek. Csak teljesítés igazolás alapján történhetett a **2. Kft.** részéről számla kiállítás. Egyik fél sem vitatta, bíróság előtt nem támadta meg a szerződéseket érvénytelenség, azaz tévedés vagy egyéb jogcímen.
- [42] A Vas Megyei Bíróság 2010. szeptember 20. napján meghozott, a közigazgatási határozatot felülvizsgáló, 1.K.20.168/2009/37. számú ítéletében megállapította a teljesítés megtörténtét, mely bírósági döntés jogi és számviteli következményei a jelen büntetőeljárásban is relevánsak. A közigazgatási bíróság ítéletét a Kúria Kfv.I.35.844/2014/8. számú ítéletével helybenhagyta, és rögzítette, hogy a felülvizsgálat tárgyát képező adóhatósági határozat jelentős adatmennyiség kiértékelését követően sem tudta alátámasztani, hogy a **2. Kft.** megbízása miért és mennyiben nem szolgálta a **1 Kft.** érdekeit.

- [43] A IV.r. vádlott és védője vitatta az elsőfokú ítélet azon megállapítását, miszerint a vádlottak munkaköri kötelezettsége lett volna az SZMSZ és a munkaszerződések alapján a tanácsadási, illetve pályázatírási tevékenység elvégzése. A terheltek munkaköri kötelezettsége maga a vezetői tevékenység végzése volt, melynek nem képezheték részét mindazon szolgáltatások, amiket a **2. Kft.** végzett. A privatizációs törvény 50.§-ára utalva a védő megjegyezte, hogy ezzel összecseng szakértő 3 igazságügyi szakértő azon megállapítása, miszerint az eljárás tárgyát képező tanácsadások, illetve pályázatok meghaladták azt a munkamennyiséget, melyet a vádlottak munkakörük betöltése során elvégezhettek volna, vagy kötelesek lettek volna teljesíteni. A pályázatírás kapcsán nem kérhető számon a terhelteken a komplett pályázati anyag, hiszen a szerződésekben nem erre vállalt kötelezettséget a **2. Kft.**, hanem tevékenység közreműködésre a pályázatok során. Ebbe a közreműködésbe beletartozott arról való döntés elősegítése, hogy mely pályázaton érdemes az **1. Kft.**-nek elindulni, melyek azok a garanciális vállalások és határidők, amelyek a pályázó cég versenyképességét nem befolyásolják negatívan, és még nem okoznak túlzottan kockázatos vagy esetleg hátrányos vállalatot. Ide tartozott az ajánlati ár kialakítása, mint az elbírálás során egy pályázat leglényegesebb paramétere, továbbá a több szereplős pályázatok esetén a tárgyaláson alkalmazandó taktika, tárgyalási alternatívák kidolgozása. A **2. Kft.** tevékenységének eredménye képeződött le az **1. Kft.** felső vezetésének döntéseiben. A pályázati anyagok részletes kidolgozása - az előbb írt alapvetés szerint - valóban az **1. Kft.** alkalmazottainak volt köszönhető. A szakvéleményekkel is ellentétes tehát az elsőfokú bíróság azon megállapítása, hogy a **2. Kft.** megbízása a pályázatok körében szükségtelen és indokolatlan volt.
- [44] A védő részletesen kitért **IV. r. vádlott neve** IV.r. vádlott konkrét szerepére, mely az **1. Kft.**-nél jogtanácsosi munkakörében terhelte. Feladatai közé tartoztak a klasszikus jogtanácsosi teendők, így a belső szabályzatok kidolgozásában, a szerződések előkészítésében való részvétel, a társaságnál felmerült elsősorban cégjogi és munkajogi kérdésekben történő tanácsadás, szerződések véleményezése, és a cég képviselője, ám e szerepkör semmilyen döntési jogkörrel nem járt. Az **1.** oldaláról legfeljebb a szerződés tervezetek jogi szempontú véleményezése volt a feladata. Kétségtelen tény, hogy a szerződés másik szereplőjének a **2. Kft.**-nek a IV.r. vádlott volt az ügyvezetője, de két egymástól elkülönülő jogalanyról kell beszélni, akik a gazdasági élet önálló szereplőiként kötöttek egymással megállapodásokat eltérő érdekek mentén. A IV.r. vádlottnak ügyvezetőként kötelezettsége és felelőssége volt a **2. Kft.** jogszerű és eredményes működésének biztosítása. Az **1.**-vel kötött szerződésekből a **2. Kft.**-nek jogszerű és a tevékenységével arányos bevétele származott, ezért a megállapodások megkötése nem volt jogellenes. Ebben a pozícióban tehát **IV. r. vádlott neve** IV.r. vádlott semmilyen bűncselekményhez nem nyújtott és nem is nyújthatott szándékos segítséget.
- [45] Hivatkozott a védő több eseti döntésre, amelyek azt a bírói gyakorlatot mutatják, mely szerint a megbízott cég ügyvezetője egyetlen esetben sem marasztalható akkor sem, ha bebizonyosodik, miszerint a szerződések keretében készült tanulmányok valós értékkel nem bírtak, megrendelésük és átvételük indokolatlan volt (BH2005.43, BH2013.57, BH2009.198). Ezekre a jogesetekre az ügyészség is hivatkozott az alapeljárásban elmondott perbeszédben, mellyel gyakorlatilag saját álláspontját cáfolta, miszerint a IV.r. vádlott bűncselekményt követett el az **1. Kft.** jogtanácsosaként a szerződések előkészítésével, illetőleg azoknak a **2. Kft.** képviselőjében történő aláírásával.
- [46] Hivatkozott a védő a Szegedi Ítéltábla polgári kollégiumának a jogi személy elkülönült felelősségéről és a felelősség áttöréséről szóló 1/2005 (VI.17.) számú egységes kollégiumi véleményére, mely szerint „ha a jogi személy tagja (vezető tisztségviselője, stb.) a jogi személy tevékenységi körében eljárva a jogi személlyel szerződéses vagy szerződésen kívüli jogviszonyban álló harmadik személynek vagyoni sérelmet okoz, a polgári jogi felelősségi jogkövetkezmények magával a jogi személlyel szemben alkalmazhatóak. A taggal vagy tisztségviselővel szemben közvetlenül e jogkövetkezmények akkor sem alkalmazhatóak, ha a magatartás egyúttal bűncselekmény törvényi tényállását valósítja meg.”.

- [47] A Legfelsőbb Bíróság BH 1998.138 számú jogesete szerint pedig a társaság felelős azért a kárért, amelyet vezető tisztségviselője e jogkörében eljárva harmadik személynek okozott. Ezért a védő mellőzni kérte a polgári jogi igény érdemi elbírálására; ezen belül a terheltekkel szemben kártérítés megfizetésére irányuló ügyészi fellebbezés teljesítését.
- [48] A zár alá vétel feloldását is kérte annak törvénysértő voltára való hivatkozással, mivel álláspontja szerint a polgári jogi igény biztosítására történő zár alá vételnek csak a magánfél indítványára, a terhelt tulajdonában álló dologra, őt illető vagyoni értékű jogra, követelésre vagy szerződés alapján kezelt pénzeszköze van helye. Tekintve, hogy az **1. Kft.** magánfél kizárólag a **2. Kft.**-vel szemben érvényesítheti a kártérítési követelését, annak fedezete csak a jogi személy vagyona lehet, vagyis a terhelt saját vagyona a polgári jogi igény biztosítására büntügyi zár alá nem vehető.
- [49] A IV.r. vádlott és védője összefoglalva érvelését, kérte, hogy az ítélet tábla az elsőfokú ítéletet változtassa meg, **IV. r. vádlott neve** IV.r. vádlottat a bűnsegédként folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntetnének vádjára alól mentse fel, a sértett polgári jogi igényét utasítsa el, a büntügyi költségre való kötelezést mellőzze, és a zár alá vételt szüntesse meg.
- [50] Az ítélet tábla másodfokú nyilvános ülésén I.rendű vádlott neve I.r. vádlott védője is kérte az igazságügyi könyvszakértők véleményének kiegészítését, vállalat-gazdasági szakértő bevonásával, hogy ily módon vizsgálják a tényállás 1. pontjában részletezett tanácsadások gazdasági hatását. Indítványozta, hogy a szakértők térjenek ki arra, hogy mely szakmai ismeretek voltak szükségesek a tanácsadási tevékenységhez, amivel az **1. Kft.** középvezetői és dolgozói nem rendelkeztek. A bizonyításhoz a vádlottak által 2015-ben készített érdemi észrevétel alapul szolgálhat ahhoz, hogy a gazdasági hatást konkrét adatokkal egészítsék ki a szakértők.
- [51] A bizonyítási indítványok elutasítását követően az ügyész a perbeszédében a fellebbezését és átiratának tartalmát teljeskörűen fenntartotta. Rámutatott, hogy a vád lényege nem az, miszerint a vádlottak rossz vagy gazdaságtalan tanácsokat adtak, hanem az, hogy a **2. Kft.** részéről egyáltalán nem történt meg a tanácsadás. A védelem által kért hatásvizsgálatot azért utasította el már az elsőfokú bíróság is, mert szakértő 3 szakértő úgy nyilatkozott, hogy ehhez új adatokra lenne szükség, melyek ennyi idő távlatából aligha szerezhetők be.
- [52] Az ügyész tényállási pontonként foglalta össze azon érveit, melyek szerint az 1. és 3. pontok alapján a hűtlen kezelés büntetnében való további bűnösség, továbbá a 2., 4., 5. és 6. tényállási pontokba a vád szerinti bűncselekmények megvalósulása megállapításának van törvényi indoka.
- [53] Az 1. és 3. pontok esetében a vádlottak személyi adottságait és összefüggéseit elemezte a két gazdasági társaság viszonylatában. A terheltek valamennyien dolgozói voltak a **1 Kft.**-nek kezdetekről fogva, mindenki magasabb szakmai képzettségű volt. A munkaköri leírásukban szerepelt a tanácsadási kötelezettség, melyet a munkaidejük alatt kellett volna elvégezni. Feloldhatatlan az az ellentmondás, ami a terhelti védekezésben megmutatkozik, hogy a **2. Kft.** képviselőiben tudtak tanácsot adni, mint **1. Kft.** dolgozói viszont erre nem voltak képesek. Egyébként is nonszensz, hogy a terheltek saját maguknak adtak tanácsokat. A perbeli szerződések nem klasszikus menedzsment szolgáltatásról szóltak, nem mentek teljesezésbe, és nem is volt rájuk szükség. A tényállás a sikkasztás tekintetében megalapozott, mivel az elsőfokú bíróság minden releváns tanút kihallgatott, aki ténylegesen elvégezte a tanácsadást és a pályázatírást, melynek eredményeit képező tanulmányokon csak a fedlap került lecserélésre a **2. Kft.** nevének feltüntetésével.
- [54] A 2. tényállási pont vonatkozásában fenntartotta azon álláspontját, hogy a pórekocsik megvásárlásához szükségtelen volt közbe iktatni a **2. Kft.**-t, aki magasabb áron adta tovább a járműveket az **1. Kft.**-nek, mint ahogy megvásárolta. A **2. Kft.** semmilyen beruházást nem végzett a

kocsikon, melynek értéknövelő hatása lett volna. Ez a magatartás a terheltek részéről klasszikus hűtlen kezelés bűncselekménye, melyben bűnösségüket meg kell állapítani.

- [55] A 4. tényállási pont tekintetében rámutatott, hogy az értékpapír juttatást az **1. Kft.** a prémiumra elkülönített összegből eszközölte, a Pénzügyminisztérium által kiadott szabályoknak megfelelően, és a további prémium kifizetése szabályosan történt. Viszont ebben a konstrukcióban kb. 10 millió forinttal kevesebb prémium került értékpapír formájában kifizetésre, mint a HIO által számolt valódi összeg lett volna. Nem vitás, hogy 50 millió forintos megtakarítást eredményezett ez a módoszat az **1. Kft.-nél**, amit le kell vonni a vagyoni hátrány összegéből, továbbá azt csökkenteni kell azzal az összeggel is, amivel a dolgozók kevesebbet kaptak. Így is 90 millió forintot meghaladó összeget fizetett ki az **1. Kft.** értékpapírban a vádlottaknak az eredeti prémium szabályzathoz képest. Ez a magatartásuk is hűtlen kezelés bűncselekménye.

Az 5. tényállási pont tekintetében a szakértők - ide vonatkozó vizsgálódás nélkül - egyoldalúan és kompetenciájukon túlterjeszkedve nyilatkoztak, hogy a bérleti szerződések nem voltak jogszerűtlenek. A rendelkezésre álló adatok alapján azt lehet mondani, hogy az eszközök beszerzési értéke jóval kevesebb lett volna, mint a bérleti díj. A bérleti szerződések szabálytalanok voltak abban a tekintetben, hogy az **1. Kft.** korábban nem vett tartós bérletbe semmit olyan gazdasági társaságtól, aki nem volt lízingcég. Az **1. Kft.** emellett nem vizsgálta, hogy más lízingcégtől milyen feltételek mellett tudják a vád tárgyát képező eszközöket lízingelni. Beszerzése került a **6. Kft.-től** is egy ajánlat feltétel, amelyből megállapítható, hogy messze nem a **2. Kft.** által ajánlott feltételek voltak piaciilag a legkedvezőbbek. A **2. Kft.-nek** nem is volt lízing tevékenysége. A mérlegadatokat szerint a 2005. és 2008. években, hogy az **1. Kft.** 240 millió forint eredménytartalékkal rendelkezett, a lekötött tartalékok pedig a 10 millió forintot meghaladták ugyanezen időszakban. A lekötött betétek kamatai kisebbek voltak, mint a kifizetett bérleti díjak, ami nyilvánvalóan vagyoni hátrányt eredményezett. Nem történt meg a tartós bérlet megkötésekor a három különböző ajánlat beszerzése. Ezek a körülmények együttesen eredményezik a bérleti szerződések szabálytalanságát és jogszerűtlenségét. Ha nem ez a bérleti konstrukció volt legkedvezőbb akkor viszont ezt büntetőjogi felelősséget telepít az érintett vádlottak vonatkozásában.

- [56] A 6. tényállási pontban a zálogjogi szerződés megkötésével megvalósult a sikkasztás, tekintve, hogy az **1. vagyonának** megterhelésére a vádlottaknak nem volt engedélye, ezért magatartásuk sajátjaként történő rendelkezésnek minősül, mely a bűncselekmény egyik elkövetési magatartása.
- [57] Az ügyész a súlyosításra előterjesztett indítványait is fenntartotta. A polgári jogi igény tekintetében rámutatott, hogy annak elbírálásához a keresetszerű előterjesztés időpontjában hatályban volt büntetőeljárás szabályokat kell alkalmazni. Az alapeljárásban 2016. január 16-án (9.B.947/2012/197. számú utóirat) a magánfél előterjesztette a polgári jogi igényét, mely meghaladja a tényállási pontonként megállapított értékeket, de a bíróság abban a körben, amit a tényállás tartalmaz, szabályosan kötelezheti a terhelteket a kártérítés megfizetésére.
- [58] Eszerint az 1. pontban a tényleges kár 456.383.500,- forint, melyből megtérült 91.276.700,- forint, vagyis a terheltek közül I., II., III., IV. és V. r. vádlottak egyetemlegesen 365.106.800,- forint megfizetéséért tartoznak helytállni. Az előterjesztett polgári jogi igény 467.984.576,- forint volt, tehát a megjelölt összeget meghaladóan a magánfél kérelmét a másodfokú bíróság utasítsa egyéb törvényes útra.
- [59] A 2. tényállási pont vonatkozásában a II. és IV. r. vádlottakat kell 9.862.875,- forint megfizetésére kötelezni.
- [60] A 3. tényállási pontban az I., III., IV. és V. r. vádlottak egyetemlegesen 475.108.092,- forint megfizetéséért felelnek.
- [61] A 4. pontban az előterjesztett polgári jogi igény 216.875.719,- forintról szól, ugyanakkor a helyesbítendő tényállás mellett a vádlottak 94.502.105,- forint vagyoni hátrányt okoztak, melyre I., III. és IV. r. vádlottakat kell kötelezni. A kettő összeg közötti különbség 122.373.614,- forint, mely tekintetében egyéb törvényes útra indokolt utasítani a polgári jogi igényt.

- [62] Az 5. tényállási pont vonatkozásában a vagyoni hátrány úgy állapítható meg, hogy a beszerzett eszközök bruttó bérleti díja 202.397.760, - forint, melyből le kell vonni a beszerzett eszközök bruttó árát, azaz 103.312.860, - forintot. A vagyoni hátrány, amelyre a vádlottakat kötelezni kell, 99.084.900, - forint.
- [63] A 6. tényállási pontban azért nincsen vagyonszőkenés, mert a zálog szerződést nem kellett érvényesíteni, és fedezetként nem volt szükség az **1. Kft.** vagyonának felhasználására.
- [64] Az ügyész összefoglalva megismételte a további bűnösség megállapításra és a vádlottakkal szemben alkalmazott joghátrányok súlyosítására, továbbá a járulékos kérdések tekintetében előterjesztett indítványát.
- [65] I.rendű vádlott neve I.r. vádlott védője a nyilvános ülésen kiterjesztette a fellebbezése irányát a hatályon kívül helyezés érdekében is, hivatkozva arra, hogy a tényállás 1. és 3. pontja - a bizonyítási indítványa elutasítása miatt - teljes megalapozatlanságban (felderítetlenségben) szenved, mivel a szakértők nem vizsgálhatták a tanácsadások és pályázatírások gazdasági hatását. Fenntartotta fellebbezése részletes indokolását. Csatolt iratokat az I.r. vádlott egészségi állapota vonatkozásában, legfőképpen az elsőfokú eljárás befejezése óta bekövetkezett daganatos megbetegedés és annak műtétje a dokumentációit. Kérte a súlyosításra irányuló indítvány elutasítását. Az egyes tényállási pontok tekintetében a védő kifejtette fellebbezése legfontosabb érveit az alábbiak szerint:
- [66] A tanácsadások vonatkozásában pusztán a dokumentáció nem megfelelő voltából nem vonható le egyenesen az a következtetés, hogy nem is történt tanácsadás, illetve pályázatírás a **2. Kft.** részéről. A vádlottak tudattartalmát meghatározó tények közül egyik legfontosabb, hogy ha nem a **2. Kft.** működik közre a tanácsadással, akkor a vádlottak az **1. Kft.**-től prémiumként 2,5-szer magasabb összeget tudtak volna felvenni, mint amennyit osztalékként kaptak. Munkabért a **2. Kft.**-ből nem vettek fel és a bevételt eredménytartalékba helyezték.
- [67] Sok tanácsadás esetén nincsen megjelölve, hogy azt melyik **1.-s** dolgozó adta. Ily módon az sem bizonyított, hogy ezeket nem a **2. Kft.** adta. Egyetlen **1.-s** dolgozó sem jelentkezett azzal, hogy készített olyan anyagot, amivel a Kft. stratégiai rendszere megváltoztatható lett volna. Az alkalmazottaknak nem volt érdeke, hogy többet dolgozzanak, ezért aligha dolgoztak volna ki olyan koncepciót, amely a gazdasági felfutás érdekében nagyobb energiabefektetést igényelt volna tőlük.
- [68] Az elsőfokú bíróságnak a tanácsadások vizsgálatkor figyelembe kellett volna vennie a gazdálkodást és az eredményeket. Az **1.** vagyona 2003-ban 800 millió forint törzstőke volt, 2008-ban pedig 1,3 milliárd volt. Ebből az a következtetés vonható le, hogy a tanácsadások szükségesek és előre mutatók voltak. Emellett nem hagyható figyelmen kívül, hogy a **2. Kft.** közreműködése megszűnése után meg sem közelítette az **1. Kft.** a 2004-2009 közötti eredményeket, sőt a vádlottak ellen meginduló eljárás alatt elrendelték a felszámolását is.
- [69] Nem értékelte a bíróság azt sem, hogy ha a **2. Kft.** nem lép fel a privatizáció után, akkor tíz évvel korábban az egész vállalat elértéktelenedett volna, mert az **1. Kft.**-t a **5. Zrt.** a sorsára hagyta.
- [70] Nagyon fontos, hogy a tanácsadások az általános vállalatgazdasági gyakorlatban soha nem eredménykötelmek, itt mégis így kötötték a két cég közötti megállapodásokat a vádlottak. Az eredménykötelelem a vádlottak bűnös szándékának a hiányára enged következtetni.
- [71] A védő támaszkodott, hogy az elsőfokú bíróság elmulasztotta az egyéniesítést és nem tért ki arra, hogy melyik vádlott milyen szerepet játszott az egyes megbízási szerződések megkötésében. I.rendű vádlott neve I.r. vádlottra senki nem tett terhelő vallomást. Ő, mint ügyvezető, a megbízó volt, de a szerződések teljesülésének feladata nem őt terhelte. A megrendeléseket sem ő eszközölte.
- [72] A teljesülés szempontjából figyelembe kellett volna vennie **D.D.** és **E.E.** tanúk vallomását, akik alátámasztották a vádlottak védekezését.
- [73] A pályázatokra nézve téves az az ítéleti megállapítás, hogy el tudták volna mindezt készíteni az illetékes **1.** dolgozók, középvezetők, továbbá a vádlottak a rendes munkakörükben. Az eredményes

pályázatok száma szignifikánsan megnövekedett a **2. Kft.** részvételével, mert 29 pályázatból 18 sikeres volt, ami 229%-os növekedést jelentett.

- [74] I.rendű vádlott neve I.r. vádlott nem vett részt a pályázati írással kapcsolatos munkákban, csupán megrendelő pozícióba volt. A pályázati árak kidolgozásában sem volt szerepe. Nem volt feladata az ellenőrzés nem, így nem tudhatta, ha valóban jogellenesen, teljesítmény nélkül történt a pályázatok díjának elszámolása a **2. Kft.** felé.
- [75] A felmentéssel érintett 4-5. tényállás tekintetében a védő felhívta a figyelmet, hogy hatályon kívül helyező végzés szerint is megfelelt a tényállás a bizonyítás anyagának. A megismételt eljárás során semmilyen változás nem következett be, ami megcáfolná azt a megállapítást, hogy sem I.rendű vádlott neve, sem a társai nem követtek el bűncselekményt az értékpapír-juttatással. A koncepciót a bank dolgozta ki, **F.F.** adótanácsadó ezt ellenőrizte, beszerzésre került a PM nem kötelező állásfoglalása is. A terheltek csak a kedvezőbb adózási feltételeket akarták kihasználni. **G.G.** - a Raiffeisen Consulting kapcsolattartója - vallomása teljesen alátámasztja a vádlottak védekezését. Nem vitatható az a szakértői álláspont sem, hogy kedvezőtlenebb feltételeket teremtettek volna a vádlottak, ha ezt prémiumként fizetik ki a dolgozók számára (ítélet 84. oldal). Ebből a tényállásból hiányzik a sikkasztás megállapításához szükséges jogtalan elsajátítás, mint elkövetési magatartás, mivel az anyacég egy fillérrel sem kapott többet az értékpapírokból, mint ami a szerződésben volt.
- [76] A bérleti szerződések tekintetében az ítélet táblája a jogi álláspontját a hatályon kívül helyező végzés 13. oldalán kifejtette, amikor e tényállásban érintett **B.B.** volt VI.r. vádlott a folytatólagosan elkövetett hűtlen kezelés büntette miatt emelt vád alól bűncselekmény hiánya miatti felmentését helyes indokainál fogva helyben hagyta. A bizonyítás eredménye a megismételt eljárásban nem változott; a szakértők kitartottak azon álláspontjuk mellett, hogy a bérleti szerződések nem sértették a **1. Kft.** ésszerű gazdálkodáshoz fűződő érdekeit. Egy olyan gazdasági társaságnál, amelyik nem raktárra termel, nem lehet a készpénz-állományt és a tartalékot lemeríteni egyszeri nagy volumenű beszerzéssel. Biztonságosabb volt a bérleti szerződés, hogy a hitelt tudják rendszeresen fizetni.
- [77] Kérte a védő az 1. és 3. tényállás vonatkozásában I.rendű vádlott neve I.r. vádlott sikkasztás vádjára alól történő felmentését és az ügyészség indítványának az elutasítását, ami 4., 5. vádpontokban való bűnösség megállapításra vonatkozik.
- [78] Az elsőfokú ítélet részletesen kifejtette azt, hogy a polgári jogi igényt miért nem lehet érdemben elbírálni. A védő álláspontja az volt, hogy tény, miszerint a cég felszámolásra került, tönkrement, de nem lehet tudni a büntetőper adatai alapján, hogy pontosan milyen okból történt ez, illetve összefüggésben volt-e a felelős gazdálkodással. Ezért nem lehet megállapítani a vádlottak kártérítési felelősségét akkor sem, ha a bűnfelelősséget a bíróság jogerősen kimondja. Ezen túl a vádlottaknak is vannak követeléseik a gazdasági társasággal szemben, amit az adhéziós eljárásban nem lehet beszámítás útján érvényesíteni.
- [79] A bünteteskiszabás körében a védő rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság szerint nyomatékos enyhítő körülmény valamennyi vádlott javára a bűncselekmények elkövetése óta eltelt időt, ami 12-16 évet ölel fel, valamint a vádlottak egészségének a megromlása. I.rendű vádlott neve I.r. vádlott egészsége jelen eljárás következtében annyit károsodott, hogy eltűnt az ügyészségnek a középérték alkalmazására vonatkozó indítványa.
- [80] II.rendű vádlott neve II.r. vádlott védője az írásban benyújtott fellebbezés indokolásában foglaltakat fenntartotta. Azzal pontosította, hogy védelem irányítása alatt a **1 Kft.** kiválóan prosperált.
- [81] Az 1. tényállási ponttal kapcsolatosan a védőtárs érveléséhez csatlakozott és kérte a terhelt felmentését.
- [82] Védelem bűnösségét az elsőfokú bíróság a 2. tényállási pontban a megismételt eljárásban sem látta megállapíthatónak. A Veszprémi Törvényszék e körben igen alapos bizonyítást folytatott le és a felvett bizonyítás eredményét az ítélet 38-39. oldalán összefoglalta, majd az ítélet 141-144. oldalain mérlegelte a bizonyítékokat. A konklúzióval a védő teljes mértékig egyet értett.

- [83] A terhelti és tanúvallomások alapján megállapítható, hogy a **1. Kft.** illetékes szakterületi dolgozójának nem sikerült eladó pórekocsikat találnia Magyarországon, ezért igen is logikus és gazdaságilag racionális lépés volt az, hogy **IV. r. vádlott neve** IV.r. vádlott a személyes kapcsolatait felhasználva kutatót fel ilyen lehetőséget annak érdekében, hogy a **1.** teljesíteni tudja a megrendelést. A piactudás törvényeire figyelemmel megállapítható, hogy a vádlottaknak olyan információ volt ily módon a birtokában, ami piaci értékkel bírt. A szakértő, szakértő 3 az ügyletben semmiféle kivételről nem talált. Megállapította azt, hogy a szerződés értéke is megfelel az ún. szokásos piaci áraknak. Az jogkérdés, hogy adott esetben az anyavállalat és leányvállalat köthetett-e egymással szerződést. Jelen esetben ennek nem volt különösebb jelentősége. A **2. Kft.**-nek konkrét költségei merültek fel a pórekocsit behozatala kapcsán, illetve vállalta a kockázatot a **3. Kft.** esetleges szerződés-szegéséért, ami egyébként be is következett. Az árrés ennek volt az ellentételezése. Az **1. Kft.** nem szenvedett vagyoni hátrányt, sőt így tudta teljesíteni a megrendelést. Egyértelmű, hogy II.rendű vádlott neve II.r. vádlott - akinek egyébként tárgyalási szinten sem volt köze az ügylethez - sem a sikkasztást, sem a hűtlen kezelés büntetést nem követte el, ez okból helyben kell hagyni az elsőfokú bíróság döntését.
- [84] Amennyiben az ítélet táblája mégis megállapítaná a II.r. vádlott bűnösségét az 1. tényállási pont szerint, abban az esetben is rendkívül nyomatékos enyhítő körülményeket kell értékelnie II.rendű vádlott neve büntetlen előéletét, az idős korát, valamint az eljárás elhúzódását. Egyértelmű, hogy őt pszichésen megterhelte a büntetőügy és anyagi-, illetve egzisztenciális következményei.
- [85] III.rendű vádlott neve III.r. és V.rendű vádlott neve V.r. vádlottak védője az írásban benyújtott fellebbezése indoklásában foglaltakat nem kívánta megismételni, de azt maradéktalanul, fenntartotta.
- [86] A I.rendű vádlott neve I.r. védője által az 1. és 3. tényállási pontok vonatkozásában előadott okfejtésével egyetértett azzal a kitételrel, hogy az **1. Kft.**-re igenis volt vevő, ún. pénzügyi befektető. Az ügyész álláspontját is osztotta abban, hogy nem történt sikkasztás. Rámutatott, hogy más bűncselekmény sem történt.
- [87] A védő kifejtette, hogy gazdasági ügyekben nincsenek tiszta kontúrok, nincsenek tiszta viszonyok, mely megállapítás vonatkozik az adott ügy jogi megítélésére is. Itt tiszta tényállást nem találni, mert minden egyes eseményben keverednek a jogágak és a jogi fogalmak. A polgári jog a színlelt szerződés meghatározást használja, míg a büntetőjog hamis okiratnak nevezi a valótlan tartalmú megállapodást. A két fogalom azonban nem szinonim. Önmagában a színlelt szerződésnek csak polgári jogi konzekvenciái vannak. Amennyiben a két gazdasági társaság között a tanácsadás és pályázatírás vonatkozásában kötött szerződések színleltek, akkor az érvénytelenség polgári jogi következményeit kell alkalmazni, de nem keletkezik büntetőjogi felelősség.
- [88] A Büntetőeljárás törvény egyértelmű abban a tekintetben, hogy bizonyítékként felhasználható minden olyan irat, amely a büntetőeljárást megelőzően keletkezett, vagy az adott hatóság készített vagy beszerezett. Az elsőfokú bíróság felhasználta bizonyítékként a közigazgatási eljárásban készült jegyzőkönyveket, majd azok az értékelő bírói ítéletre azt, hogy őt nem köti. Azért van ennek jelentősége, mert a Kúria is döntött a közigazgatási eljárásban
- [89] A másik fontos körülmény, hogy 2020. január 28-án a Kúria egyik büntető tanácsa hozott felmentő ítéletet a jelenlegi ügyben megállapított hasonló tényállás alapján. Tisztázta azt, hogy ha többes jogállású egy terhelt, és kötetlen munkaidőben dolgozik, arra nincs lehetőség, hogy minden egyéb tevékenységét beleértse a munkaviszonyába, ha a munkaköre azt taxatív módon nem sorolja fel. A Kúria a hűtlen kezelés körében leszögezte, hogy aki munkaviszonyban van, és munkaszerződéssel áll szemben a cégével, akkor csak a munkajog szabályai szerint terheli felelősség, ami nem vegyül a Gt. szabályaival. Ez irányadó döntés lehet jelen eljárásban is.

- [90] A védő rámutatott, hogy III.rendű vádlott neve és V.rendű vádlott neve kötetlen munkaidőben dolgoztak. Azt tartalmazza az általános munkaszerződésük, hogy mennyit kell dolgozniuk, nem azt, hogy pontosan hol. Átfogó hatáskörrel, vezetői beosztásban voltak, nem lehetett minden feladatukat részletesen felsorolni a szerződésben. Ez alapján hogyan lehet azt megállapítani, hogy mikor végezték a munkájukat alkalmazottként és mikor dolgoztak a TI tagjaként (áttételesen az 1. résztulajdonosaként).
- [91] Maga a tevékenységük; a tanácsadás, ebben való bármilyen közreműködés az 1. Kft. fejlesztésében, nem cáfolható. Azt is kimondta a Kúria, hogy ha valaki többes jogállású, - munkavállaló, tulajdonos, vezető tisztségviselő -, akkor tulajdonosként sem köteles ingyenesen tevékenykedni.
- [92] Egy társaság stabilitását, erejét a saját tőke határozza meg, ez az első, amit egy üzleti partner megnéz. Az 1. saját tőkéje 1993-99 között évente 5,4 millió forinttal nőtt, ezzel szemben - a privatizációt követően - 1999-2007 között évente 107 millió forinttal emelkedett. Ez több, mint szignifikáns különbség. Önmagában ez a növekedési mérték mindenfajta vagyongazdálkodási kötelezettséghez képest cáfol.
- [93] Ha nem lehet eldönteni, hogy a vádlottak tanácsadási tevékenysége menedzser szolgáltatás volt-e vagy munkaköri kötelezettség, akkor a bűnösségben sincsen megalapozott állásfoglalás.
- [94] A jogi minősítés körében a védő felhívta a figyelmet, a hűtlen kezeléssel már egyszer próbálkozott az ügyészség a nyomozati szakaszban, aztán a vád szakaszában megváltozott az álláspontja, hogy nem hűtlen kezelés történt, hanem sikkasztás. Két dolog miatt változhat meg minősítés; az egyik, hogy ha nincsen vagyongazdálkodási kötelezettség - amelyről a vád csupán annyit ír, hogy volt -, a másik, hogy nincsen vagyoni hátrány, amelyre szintén nincsen adat a vádiratban. Ha nincs vagyoni hátrány okozás, akkor a hűtlen kezelést nem lehet megállapítani.
- [95] A védő úgy foglalt állást, hogy sem egyik, sem másik vagyon elleni bűncselekmény törvényi tényállási elemei sem merültek ki, vagyis nincsen törvényes lehetőség arra, hogy akár sikkasztásban, akár hűtlen kezelésben vagy bármilyen más bűncselekményben védenéit törvényesen és megalapozottan el lehessen marasztalni.
- [96] Kérte, hogy ítéletkor bizonyítás felvétele nélkül, a felülmérlegelés tilalmát nem sértve az iratok alapján korrigálja a tényállást, a tényről tényre való helyes következtetéssel. Nem az az eldöntendő kérdés, hogy történt-e szerződésszerű teljesítés, hanem hogy bizonyította-e, az a vádhatóság, miszerint semmilyen teljesítés nem történt, ekként fizetési jogosultság sem volt.
- [97] Összességben a védő kérte a III. és IV.r. vádlottak felmentését a tényállás 1. és 3. pontjaiban írott bűncselekmények vádjá aló, másrészt a felmentéssel érintett tényállások vonatkozásában az ítélet helybenhagyását szorgalmazta.
-] IV.rendű vádlott neve IV.r. vádlott védője az elsőfokú ítélet ellen bejelentett fellebbezést és annak részletes írásbeli indokolását fenntartotta annyi helyesbítéssel, hogy az ártatlanság vélelmének jogszabály helye a hatályos Be. 1.§ -a.
- [99] A fellebbezése célja alapvetően az 1., 3. tényállási pontok tekintetében felmentés, elsődlegesen bűncselekmény hiányában, másodlagosan bizonyíték hiánya okán. A polgári jogi igény elutasítását kérte a védő az ítéletkorlástól, továbbá a büntetői költségre kötelezés mellőzését, valamint a zár alá vétel feloldását. A vádhatóságnak a további bűnösség megállapítására, illetve a büntetéskiszabás súlyosítása körében tett indítványát elutasítani kérte.
- [100] A 2., 4., 5-6. tényállási pontok vonatkozásában a megismételt eljárás sem hozott eltérő eredményt. Az 1. és 3. vádpont tekintetében a Veszprémi Törvényszék megállapította a váddal egyezően, hogy a szerződések színleltek, a 2. Kft. részéről teljesítés nem történt. Megállapította az ítélet azt is, hogy munkaköri feladatuk volt a vádlottaknak a tanácsadás és pályázatírás, majd levonta azt a

következtetést, hogy a jogtalannak minősített kifizetésekkel elvonták azt az „idegen” vagyont, aminek egyébként 65%-ban a tulajdonosai.

- [101] A védő úgy érvelt, hogy a munkaköri kötelezettség és a szindikátusi szerződés párhuzamba nem vonható. szakértő 3 és **H.H.** igazságügyi szakértők azt állapították meg, hogy az a feladatmennyiség, amit a vádlottak elvégeztek a **2. Kft**-ben, messze meghaladta a munkaköri leírásukban foglaltakat.
- [102] A védő álláspontja az volt, hogy az iratok tartalma alapján a tényállás kiegészíthető és ennek alapján más következtetés levonható akként, hogy a vádlottak tevékenysége nem bűncselekmény. Nincs arra ugyanis adat, hogy a pályázat készítés keretében tanácsadás ne történt volna és a pályázatírás keretében ne végeztek volna tevékenységet.
- [103] Az elsőfokú bíróság nem fogadta el a közigazgatási eljárásban meghozott határozat azon megállapítását, miszerint a tanácsadási szerződések célszerűek és hasznosak voltak. A NAV előtti eljárásban kifejezetten az írásbeli tanácsadásra adtak nemleges választ a terheltek, de ez nem zárja ki, hogy szóbeli tevékenységgel tettek eleget a szerződési kötelezettségeknek. A pályázatkidolgozás keretében a meghatározó feladatokat egészen biztosan a vádlottak végezték el. Ha bármilyen tevékenység volt ebben a körben, akkor bűncselekmény elkövetéséről nem beszélhetünk.
- [104] A védő rámutatott, hogy **IV. r. vádlott neve** az **1.-nél** munkaviszonyban, jogtanácsosi munkakörben dolgozott, nem volt tagja a menedzsmentnek. Az **1. Kft.** működését, gazdálkodását érintő döntésekbe beleszólása egyáltalán nem volt, tehát az **1.** vagyona felett semmilyen rendelkezési, döntési jogkörrel nem bírt. Önmagában az a tény, hogy a **2. Kft.** ügyvezetőjeként aláírt szerződéseket - melyek az általa képviselt cég számára előnyösek voltak - nem lehet elégséges az arra való következtetéshez, hogy az **1. Kft.** sérelmére elkövetett sikkasztásban bűnsegédként vett részt.
- [105] A védő szerint az sem lett bizonyítva - az ítélet 116. oldalának utolsó bekezdésben írtak szerint -, hogy **IV. r. vádlott neve** IV.r. vádlottnak köze volt a személyes használatú számítógépén fájlok mentési időpontjainak a megváltoztatásához. Ezért a vád tárgyát képező szándékos jogsértő magatartásért nem vonható felelősségre.
- [106] A polgári jogi igény vonatkozásában a védő hivatkozott a két gazdasági társaság közötti kapcsolatra, amely alapján nem a természetes, hanem a jogi személlyel - a **2. Kft**-vel - szemben lenne helye kártérítési keresetnek. A zár alá vételt ezért fel kell oldani, mivel a természetes személy nem felelhet a cég tartozásaiért.
- [107] A vádhatóság indítványait kérte a védő elutasítani.
- [108] A sértett jogi képviselője a polgári jogi igényt fenntartotta. Elfogadta az elsőfokú bíróság azon jogi véleményét, hogy az 1. és 3. vádpont tekintetében, amelyekben a terheltek bűnösségét megállapította, az ÁFA-val csökkentve határozza meg az elkövetési értéket.
- [109] I.rendű vádlott neve I.r. vádlott írásban csatolta az utolsó szó jogán tett nyilatkozatát (17/V/I/1. alatt), majd előadta, hogy bűncselekményt nem követett el. A tanácsadási anyagokat nem az **1. Kft.** dolgozói készítették, csupán a cég vezetése által meghozott stratégiai döntéseket hajtották végre az SzMSz alapján. A meghallgatott dolgozók 8-10 év távlatából nem is emlékezhetek részletesen a tanácsadások és pályázatok hátterére. A tanácsadási rendszer az akkori kedvezőtlen gazdasági környezetben a költségek csökkentését szolgálta, csak javára vált a cégnek. Károkozás nem történt, ezért az I.r. vádlott felmentését kérte.
- [110] II.rendű vádlott neve II.r. vádlott írásbeli felszólalását (17/V/II/1. alatt) előadva rámutatott, hogy nem követett el semmilyen törvénysértést. Az eljárás egy magánember feljelentése alapján adócsalás alapos gyanúja miatt indult, de kiderült, hogy ilyen bűncselekmény nem történt. Az ügyészség arra a téves feltevésre építette föl a vádat, miszerint az **1. Kft.** menedzsmentje azért hozta

létre a **2. Kft**-t, hogy azon keresztül kivegye a pénzt és saját javára fordítsa. Ezt nem sikerült azonban bizonyítani, így minden vádpont alól felmentésnek van indoka.

- [111] III.rendű vádlott neve III.r. vádlott csatlakozott a védője felmentés iránti kérelméhez. Leszögezte, hogy nem követett el semmilyen bűncselekményt és kérte a 10. éve lefoglalt vagyontárgyai zárolásának feloldását.
- [112] A személyi körülményeire nézve előadta, hogy nyugdíj előtti segélyen él. Kérte feltüntetni, hogy sorkatonai és tartalékos tiszti szolgálatot teljesített, főhadnagyi rendfokozatban szerelt le.
- [113] Kérte javítani az ítélet történeti részében, hogy az **1. alkalmazottai** között rajta kívül nem volt gazdasági, pénzügyi, munkaügyi készletgazdálkodási területen felsőfokú végzettséggel rendelkező munkavállaló, aki a tanácsadói vagy pályázatírási feladatot önállóan elláthatta volna ilyen körben. Ebből az következik, hogy a vádhatóság szerint releváns tanúk egyike sem látta, illetve hallotta a tényleges tanácsadói anyagokat, ezeknek nem is ők voltak a megrendelői. Amit magukénak vallottak, az sem volt teljes mértékben az ő szellemi alkotásuk.
- [114] A pályázati anyagok vonatkozásában senki nem vallotta, hogy feladata lett volna az árképzés.
- [115] A felmentéssel érintett tényállások tekintetében kérte a III.r. vádlott az ügyészi indítvány elutasítását arra hivatkozva, hogy 1999. óta egyetlen APEH vizsgálat nem tett - sem az **1.-nél**, sem TI Kft. -nél - szabálytalanságra vonatkozó megállapítást a tartós bérletre vagy a lízingre. 2005. előtt és 2008. után is volt más lízingcégekkel tartós bérleti szerződése az **1. Kft**-nek, illetve volt eredmény tartaléka. A bérbeadási tevékenység mindig szerepelt a **2. Kft**. tevékenységi körében.
- [116] Összefoglalva leszögezte a III.r. vádlott, hogy a menedzsment szolgáltatásokra hozott ítéleti tényállás minden eleme magában hordozza az iratellenességeket, tévedéseket, helytelen és szakszerűtlen következtetéseket, valamint a valós ok-okozati összefüggések felderítetlenségét. Az indíték, a bűnös szándék, a társadalomra veszélyesség, a kár és a vagyoni hátrány és legfőképpen a minden kétséget kizáró bizonyítottság egyaránt hiányzik az elsőfokú bíróság döntéséből, ezért annak megváltoztatása indokolt.
- [117] IV.rendű vádlott neve IV.r. vádlott csatolta nyilatkozatát (17/V/IV/1. alatt) és azzal egyezően előadta, hogy nem bűnös a terhére rótt bűncselekmény elkövetésében, viszont ott hibáztak a társaival együtt, amikor nem hagyták sorsára a privatizáció alkalmával a céget. A vád tárgyává tett szerződések kivétel nélkül az **1. Kft**. javát szolgálták, valamennyi teljesezésbe ment. Kérte felmentését minden vádpont vonatkozásában, továbbá csatlakozott védője egyéb indítványaihoz.
- [118] V.rendű vádlott neve V.r. vádlott írásban csatolta és előadta felszólalását (17/V/V/1. alatt), melyben ártatlanságát hangsúlyozta. Rámutatott, hogy a 2009-ben indult nyomozás során sikkasztással gyanúsították, most - 10 év elteltével - az ügyészség még mindig nem tudja eldönteni, hogy milyen bűncselekmény történt, hiszen hűtlen kezelés büntetéseért is indítványozza a felelősségre vonásukat. Ez arra utal, hogy valójában nem valósítottak meg büntetőjogi normát sértő magatartást az **1. Kft**. vezetése és a **2. Kft**-ben való részvétel során. Csatlakozva a védőjéhez kérte felmentését minden vád tárgyává tett bűncselekmény alól.
- [119] A fellebbezések tartamára figyelemmel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 590.§ (1) és (2) bekezdése alapján, teljes körben bírálta felül, mivel az ügyész és a vádlottak egyaránt támadták a tényállást, a bűnösség megállapításának körét és a minősítéseket is. Az ítélet tábla nem tárt fel az elsőfokú bírósági eljárásban olyan eljárási jogszabálysértés, amely az ítélet felülbírálatát akadályozta volna.
- [120] A táblabíróság a felülvizsgálat során azt állapította meg, hogy az ügyészi fellebbezés a büntetés kiszabása körében részben alapos, míg a felmentés irányában előterjesztett védelmi fellebbezések alaptalanok az alábbi indokok szerint.

- [121] Az iratokból kitűnik, hogy a Veszprémi Törvényszék a Győri Ítéltábla 2017. május 10. napján meghozott hatályon kívül helyező határozata folytán megismételt eljárásban - a soronkívüliség követelményének eleget téve - 2017. november 29. és 30. napján kezdte tárgyalni az ügyet az akkor hatályos 1998. évi XIX. számú törvény (a régi Be.) szabályai szerint.
- [122] Eljárási szabálysértésként értékelhető, hogy V.rendű vádlott neve V.r. vádlott a 2018. október 29. napján tartott tárgyaláson, míg **IV. r. vádlott neve** IV.r. vádlott a 2019. január 21. napi tárgyaláson bejelentették (41-es jkv.23. oldal, 46-os jkv. 2. oldal), miszerint a tárgyaláson nem kívánnak részt venni, melyet az elsőfokú bíróság a jogkövetkezményekről való tájékoztatás után tudomásul vett. Ezt követően a terheltek több tárgyalási napon mégis megjelentek (pl. V.rendű vádlott neve V.r. 2019. január 21., 23., 25., 26., február 27., március 25. április 3-4., április 11., április 29. és 30. napján és május 20.-án vagy **IV. r. vádlott neve** IV.r. 2019. április 2. napján) és érdemi nyilatkozatokat észrevételeket tettek a bizonyítási cselekmények tekintetében.
- [123] A Be. 430.§-a értelmében a vádlott lemondhat a tárgyaláson való jelenlét jogáról, ha védővel rendelkezik, és megbízza őt a kézbesítési feladatok ellátásával. A IV. és V.r. vádlottak ekként jártak el, amit a törvényszék tudomásul vett. A Be. 431.§ (1) bekezdése szerint, ha a vádlott bejelenti, hogy a tárgyaláson ismét jelen kíván lenni, a korábbi nyilatkozata hatályát veszti.
- [124] A (2) bekezdés szerint ilyennek kell tekinteni azt is, ha a vádlott olyan nyilatkozatot tesz, amely értelmében a tárgyalás, illetve egyes bizonyítási eszközök megvizsgálását közvetlenül figyelemmel kívánja kíséni, vagy abban tevőlegesen részt kíván venni, különösen, ha vallomást vagy észrevételt kíván tenni, vagy tesz.
- [125] A (3) bekezdés azt írja; ha a vádlott bejelentette, hogy a tárgyaláson jelen kíván lenni, utóbb a jelenlét jogáról, ismételten csak a bíróság újabb engedélyével mondhat le.
- [126] Miután a IV-V.r. vádlottak a távollét bejelentését követően egyes tárgyalási napokon újra részt vettek, a Be. fenti rendelkezése alapján az első nyilatkozatuk hatálytalanná vált, és csak ismételt kérelemre, a bíróság újabb engedélyével maradhattak volna távol a későbbi tárgyalási napokon.
- [127] Ilyen formális vádlotti kérelmek nem lettek előterjesztve, a bíróság sem engedélyezte ezt ismételten, csupán hallgatólagosan tudomásul vette a terheltek megjelenését és biztosította számukra a terhelti jogok érdemi gyakorlását a bizonyítási eljárásban vagy éppen azt, amikor nem vettek részt az elkövetkező tárgyalási napokon.
- [128] Az ítéltábla álláspontja szerint a törvényszék a IV. és V. r. vádlottak részére valójában engedélyezte a tárgyalásról való távollétet, még ha formális végzést nem is hozott róla, mert a tárgyalási napok elején számba vette a jelenlévőket, és megállapította, hogy a tárgyalás folytatásának nincs akadálya akkor sem, ha nem voltak ott a vádlottak. Nyilvánvalóan azért vette tudomásul a távolmaradásukat, mert nem ragaszkodott a vádlottak jelenlétéhez. Ezért annak ellenére, hogy ismételt határozatokat az elsőfokú bíróság nem hozott, a vádlottak távollétéhez való hozzájárulása megadottnak tekinthető. A jelenléti jog ekként nem sérült.
- [129] A megismételt elsőfokú eljárásban a törvényszék újra, részletesen kihallgatta a vádlottakat, ismertette a korábbi tanúként, gyanúsítottként, illetve tárgyaláson tett vádlotti vallomásaikat, a büntető eljárás során becsatolt nagyszámú, nagy terjedelmű írásbeli vallomásaikat, észrevételeiket, valamint az általuk előterjesztett prezentációkat is (10.B.528/2017/8., 22., 25., 37., 59. és 62. számú jegyzőkönyvek).
- [130] Ismertette a törvényszék a nyomozás és az alapeljárás során kihallgatott tanúk vallomását, akiknek ismételt megidézését nem kérték a jogosultak (41-es, 46-os, 49-es, 59-es jkv.). Kihallgatta az indítványozott - **I.I.**, tanú 20, **B.B.** - tanúkat, korábbi vallomásaikat elébük tárta (57-es, 59-es jkv.). Ismertette szakértő 1, az ő tevékenységét felülvizsgáló **H.H.**, továbbá szakértő 3 és szakértő 2

szakértők szakvéleményeit (25-ös jkv.), újra meghallgatta szakértő 3 és szakértő 2 szakértőket (57-es jkv.79-136. oldal).

- [131] Részletesen ismertette az egyéb iratokat is (49-es, 57-es, 59-es és 62-es jkv.); a szindikátusi szerződést, a **2. Kft.** és **1 Kft.** közötti szerződéseket. A megállapodásokhoz készült teljesítésigazolásokat. Vizsgálta, hogy a tanácsadási és pályázatírási szerződések teljesítését ki igazolta, és ki rendelkezett a kifizetésekről.
- [132] Tényállási pontonként számba vette a törvényszék az egyes tanácsadások kapcsán fellelhető anyagokat. Tételen ismertette **IV. r. vádlott neve** IV.r. vádlott számítógépén rögzített dokumentumokat (59-es jkv.49-74., 131-178. és 197-203. oldal), melyeket összevetett a **1. Kft.** dolgozói által készített (pl. tanú 20 tanú számítógépén fellelt) anyagokkal, megállapítva azok egyezőségét, illetve azt is, hogy miben különböztek (egye-többes szám, ragozás, rövidítések, illetve többlet tartalmak, elütések (pl. 57. jkv.71. oldalán), vagy ugyanazok az adatok, csupán az évszám eltéréseivel.
- [133] Rögzítette e bizonyítás alapján az elsőfokú bíróság pl. az 1/B/III. tényálláshoz kapcsolódóan, hogy a **J.J.** által készített tanácsadási anyag másolata volt a **2. Kft.** neve alatt feltüntetve, melyben - 2004. április 29. napi dátummal - már a következő I-III. negyedév adatai is szerepeltek. A **2. Kft.**-nek tulajdonított dokumentum létrehozásának dátuma a számítógép naplója szerint 2007. március 9. napja volt, ami arra utal, hogy a megindult adóhatósági vizsgálatban való bemutatás és igazolás céljából került átírásra a 2004-ben keletkezett tartalom (ítélet 123. oldal 3-5. bekezdés).
- [134] Hasonló módon járt el az elsőfokú bíróság a pályázatok kapcsán. Kihallgatta a dokumentációt készítő **1. dolgozókat** az egyes pályázatok, valamint az általános munkamódszer tekintetében is, hogy milyen gyakorlat szerint készültek ezek a pályázatok a **1javítóban**.
- [135] A törvényszék vizsgálta a IV.r. vádlott számítógépéről lefoglalt iratok digitális lenyomatát is, rögzítve a bizonyítás során már a jegyzőkönyvekben, hogy azoknak mikori a mentésük, és az utolsó módosításuk.
- [136] A törvényszék helyesen rendelkezett a bizonyítási indítványok elutasításáról, amely a szakértők ismételt kirendelésére és a „piaci környezet feltérképezésére, valamint az **1. Kft.** gazdálkodásának átvilágítására" irányult, mivel nem ez képezte a vád tárgyát.
- [137] A táblabíróság sem látta szükségét a cég gazdálkodó tevékenységének minőségére, továbbá a tanácsadások és pályázatok hatásosságára vonatkozó szakértői bizonyításnak, mert senki nem vonta kétségbe, hogy a **1. Kft.** 2003-tól nagy fejlődésen ment keresztül és egyre emelkedő árbevételt produkálva eredményesen gazdálkodott. A szakértők már az elsőfokú eljárásban leszögezték, hogy a piaci háttér feltérképezéséhez megfelelő alapadatokhoz jutni 10 év elteltével már nem lehet, de maga az I.r. vádlott is azt nyilatkozta (22.jkv. 50. oldal), hogy a 2000-es években fennállt gazdasági körülmények utólag nehezen lennének reprodukálhatók.
- [138] A fentiekből kitűnik, hogy a törvényszék a megismételt eljárásban is igen széles körű - nemcsak a hatályon kívül helyezést előidéző megalapozatlan tényállásokat érintő - bizonyítást az folytatott, majd a 2019. május 20-24. napjain megtartott perbeszédet követően május 30. napján ügydöntő határozatot hozott.
- [139] A Veszprémi Törvényszék a vád tárgyává tett cselekmények kapcsán - szemben a vádlottak és védők előadásával - a Be. 163.§ (1) - (2) bekezdésében és írt ügyfelderítési kötelezettségének teljes mértékben eleget tett. A bizonyítékok értékelése alapos és színvonalas volt, teljes mértékben megfelelt a törvényi előírásoknak. A feltárt bizonyítékokat a törvényszék egyenként és egymással összevetve is értékelte, számot adott arról, hogy a vádlottak vallomásait milyen tekintetben fogadta el, illetőleg mik voltak az okai annak, ahol ezt nem tette.
- [140] Felsorolta és elemezte, hogy mely szakértői véleményeket, tanúvallomásokat és egyéb okirati bizonyítékokat vett figyelembe az egyes tényállási pontok megállapításakor, ekként indokolási kötelezettségét maximálisan teljesítette. Részletes magyarázatát adta annak, hogy a vádlottak

védekezésével szemben az 1. és 3. tényállási pontokban milyen adatok alapján állapította meg a bűnösségüket, illetve az ügyészség indítványával szemben min alapultak a 2. 4. 5. 6. tényállási pontokban írtak vonatkozásában hozott felmentő rendelkezések, továbbá a büntetőjogi felelősség mellőzése.

- [141] Itt jegyzi meg a másodfokú bíróság, hogy az indokolási kötelezettség megsértése nem állapítható meg, ha az ügydöntő határozatból kitűnik az eljáró bíróságnak a tényállás megállapításával összefüggő tényfeltáró és értékelő tevékenysége továbbá az, hogy az érdemi döntésben kifejeződő jogi álláspontját a bűnösséggel, a minősítéssel, a büntetéssel kapcsolatban mire alapozta. A bizonyítékok értékelése körében levont következtetések helyessége az értékelés eredménye kívül esik a feltétlen eljárási szabálysértések körén, az tartalmilag az ügydöntő határozat megalapozottságának érdemi felülvizsgálata körébe tartozik (BH.2013.10. I. pont). Az indokolás esetleges pontatlanságait az ítélet tábla a fellebbezések indokolásában foglaltra figyelemmel kiegészíti.
- [142] A szindikátusi szerződés és a cégiratok alapján az elsőfokú bíróság helyesen rögzítette, hogy a privatizációs eljárásban való részvétel céljából miként vásárolták meg a vádlottak a **2. Kft**-t és milyen arányban részesültek a tulajdoni hányadokból. Bemutatta az ítélet 6-9. oldalán, hogy milyen feltételek mellett, mekkora tulajdonrészt szerzett a **2. Kft**. az **1. Kft**-ben, illetve a megvásárolt üzletrész ellenértékének kifizetésére hogyan nyílt lehetőség a magántőkével nem rendelkező vádlottak, illetve **2. Kft**. számára.
- [143] Az elsőfokú bíróság feltérképezte a terheltek - az **1. Kft**. dolgozói és a **2. Kft**. üzletársi minőségében fennálló - gazdasági kapcsolatrendszerét, majd ítéletében kifejtette, hogy kinek mi volt a két gazdasági társaságon belüli pozíciója, illetve feladata, és miként folytatták az anya- és leányvállalat közötti szerződéses kapcsolatok körében a közös tevékenységet. I. rendű vádlott neve I.r. vádlott ezzel kapcsolatos védekezése, miszerint az **1. Kft**-nek mindössze három fő vezetője volt, ezért a **2. Kft**. hathatós közreműködésére volt szükség, nem foghatott helyt - az ítélet tábla álláspontja szerint sem -, hiszen a **2. Kft**-t ugyanazon személyek alkották, mint akik az **1. Kft**-ben is dolgoztak, illetve felsővezetők voltak.
- [144] Az 1. tényállás; a tanácsadások kapcsán nem volt szükséges az elsőfokú bíróságnak a 2000. előtti, illetve 2003-2008 közötti piaci folyamatokat elemeznie, hiszen nem az volt a vád tárgya, hogy a vádlottak jól vagy rosszul működtették-e a **2. Kft**-n keresztül az **1. Kft**-t. A piac téves felmérése miatti rossz gazdasági döntés nem büntetőjogi kategória. A vád nem az volt, hogy a **2. Kft**. tanácsadása és pályázati közreműködése haszontalan, illetve szükségtelen volt az **1. Kft**. fejlődése szempontjából, hanem az, hogy a többségi tulajdonos gazdasági társaság nevében kötött szerződések nem mentek teljesedésbe, ezért azok okán történt kifizetések jogtalanok voltak.
- [145] Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a szindikátusi szerződés megkötése idején a vádlottak, illetve a **2. Kft** nem rendelkezett megfelelő tőkével, illetve bevétellel, hogy a MÁV részére a szerződés szerinti 480 millió Ft kifizethessék.
- [146] II. rendű vádlott neve II.r. vádlott azon előadása, hogy a felesége bátyja az USA-ból adott volna pénzt, nem helytálló, mivel ilyen összeg nem érkezett a **2. Kft**. részére (22.jkv 90-91. oldal).
- [147] Hivatkozott arra is a II.r. vádlott, hogy a **2. Kft**-nek 60 millió forint bevétele volt a vasútvillamosításból (22. jkv. 95. oldal). Ez az árbevétel azonban nem lehetett elég a hitel fizetésére. Annak fedezetét a tanácsadási szerződéseken keresztül a **2. Kft**. csakis az **1. Kft**-től kaphatta, mert - ahogyan a vádlottak is hivatkoztak erre -, kapacitás hiány miatt más részére nem tudtak dolgozni (III. rendű vádlott neve III.r. vádlott 22. jkv. 132. oldal), így ténylegesen sem végeztek egyéb bevételszerző tevékenységet. A szakvélemény is csak egyetlen más forrásból származó bevételt tartalmaz a vizsgált időszakból, csekély 250.000 Ft értékben (görgős konténer - szakvélemény 31. old).

- [148] A III.r. vádlott védőjének az a hivatkozása, miszerint a pénzbeli apportból is fedezhető lett volna a hitel nem valós, hiszen a **2. Kft.** 3 millió forintos törzstőkéje eltörpült a fizetendő összeg mellett.
- [149] Nem volt elfogadható II.rendű vádlott neve II.r. vádlott azon védekezése, hogy a hitelfolyósító bank kérte a tanácsadási szerződések szerepeltetését az üzleti tervben, hiszen a pénzügyi erre nem volt jogosult. A vádlottak a hitel fedezeteként jelölték meg a tanácsadásokat, mint a lehetséges jövedelmi forrást, amely biztosíthatja a **2. Kft.** bevételeit, ezáltal a hitel visszafizetését is. A megkötött keretszerződésre tekintettel került sor az egyes tanácsadásokról szóló megállapodásokra és ezen címen történtek éves elszámolásban a kifizetések.
- [150] E körben vitatta a védelem az elsőfokú bíróságnak a színlelt szerződésekkel kapcsolatos jogi megállapítását, amely kifogással az ítéletábrán nem tudott egyetérteni.
- [151] Az akkor hatályos Polgári törvénykönyv 207.§-a szerint a színlelt szerződés fogalma egy látszólag érvényes szerződést jelent, amely megfelel az alaki kellékeknek, de a feleknek vagy nincsen tényleges ügyleti akarataik szerződést kötni, vagy a szándékuk eltérő tartalmú szerződéskötésre irányul. Itt az a helyzet állt fenn, hogy a feleknek nem volt szerződés teljesítésére irányuló valódi akarata, az csupán jogcím volt a későbbi kifizetésekre a **2. Kft.** részére az **1. Kft.**-ből. Azt ugyanis senki nem vitathatta, hogy a **2. Kft.** kvázi projekt céggént kizárólag a privatizáció céljából jött létre, amely az **1. Kft.** 65%-os üzletrészenek kivásárlásához szükséges tőkét csak hitelből tudta fedezni, a hitel visszafizetéséhez szükséges pénzt meg kizárólag az **1. Kft.** volt képes kitermelni. A **2. Kft.** „eltartója” - legalábbis az első években, a hitel törlesztése alatt - az **1. Kft.** volt, amelyből történő pénzkivételhez szükség volt valamilyen, a jogszerűség látszatát keltő szerződéses együttműködésre.
- [152] Ezért voltak a tanácsadási szerződések eleve úgy meghatározva, hogy - mind a műszakilag, mind gazdaságilag - tartalmazták azt az eredményt, amelyek bizonyosan bekövetkeztek az **1. Kft.** önálló működése következtében is, hiszen végső soron a vádlottak ott fejtették ki szellemi, értékteremtő tevékenységüket, melyet nyilván motivált az új tulajdonosi szemlélet.
- [153] Saját munkakörükben dolgozva egyrészt biztosra vállalhatták a vádlottak a szerződésekben előirányzott eredmény elérését, másrészt azt nem ellenőrizte senki, mert a teljesítést a **1. Kft.** alkalmazottjaként a **2. Kft.** számára leigazolták.
- [154] Jól alátámasztja a fenti okfejtést III.rendű vádlott neve III.r. vádlott vallomása, miszerint nem is kellett eredmény a kifizetéshez, mert elegendő volt, ha veszteséget előzött meg, (37. jkv. 7. oldal) holott a tanácsadási szerződés nem ezt tartalmazta.
- [155] A vádlottak visszatérő védekezése volt, hogy a cég fejlesztéséhez szükséges speciális tudás csak a **2. Kft.**-ben állt rendelkezésre, azért nem értelmezhető, mert ugyanazon személyi kör alkotta mindkét cég vezetői gárdáját. Ha a vádlottak a **2. Kft.** tulajdonosaként meg tudták oldani az új piacok felkutatását, a költségcsökkentést és egyéb gazdaságilag indokolt újításokat, akkor azt az **1. Kft.** alkalmazottjaként is meg kellett tenniük. Az a hivatkozás, hogy munkaidőn kívül tudták elvégezni a **2. Kft.**-ben a tanácsadáshoz szükséges munkát; szintén nem fogadható el, mert a tanácsadások tárgyát képező problémák az **1. Kft.**-n belül merültek fel és álltak kidolgozás alatt folyamatosan. Az erre bizonyítékul szolgáló dokumentumokat az elsőfokú bíróság bemutatta a tárgyaláson, majd az ítéletében (105-143. oldal). Ha a vádlottak csak ötletet; a „know how-t” adták - ahogyan az utóbb módosított védekezésükben előadták -, akkor azt nem kellett kidolgozni, csak végrehajtani, ami viszont többletmunkát nem igényelt részükről.
- [156] III.rendű vádlott neve III.r. vádlott vallomása szerint a menedzser szolgáltatás végzése senkinek nem volt feladata az **1. Kft.**-ben, (44. jkv. 3. oldal). Ez azonban nem jelenti azt, hogy a Kft. irányítása senkihez sem tartozott. szakértő 3 szakértő - a vádlottak által is elfogadott szakvéleménye - szerint ugyanakkor a vállalati stratégia meghatározása nem management szolgáltatás (szakv. 41. oldal).
- [157] **B.B.** tanúvallomásában mondta, hogy a stratégia kialakítása a vezető feladata, ő például külsős céget bízott meg tanácsadással, amikor ügyvezető volt. Felmerülhet kérdésként, hogy a **2. Kft.** ezután miért nem adott tanácsot, hiszen tulajdonosként ugyanúgy fontos volt a vádlottak számára a cég prosperáló működése, mint alkalmazottként.

- [158] Az a hivatkozás, hogy a **2. Kft.** 2003 előtt is tanácsadást folytatott, és ez nem jelentett problémát, azért nem értékelhető, mert az ügyészség a 2003 előtti időszakot nem tette a vád tárgyává. A védelmi érvelés, hogy 2003 előtt minden törvényesen működött, nem volt a bizonyítás tárgya, vagyis ítéleti ténymegállapítást sem lehet alapozni ezen időszak gyakorlatára.
- [159] I.rendű vádlott neve I.r. vádlott azon előadása, hogy ő, mint az **1. Kft.** ügyvezetője csak megrendelői pozícióban volt a tanácsadások esetében, viszont a **2. Kft.**-ben nem végzett tevékenységet, az érdekellentét miatt nem elfogadható. Ugyanilyen érdekellentét lenne megállapítható III.rendű vádlott neve III.r. és V.rendű vádlott neve V.r. vádlottak terhére, akik leigazolták a **2. Kft.** által elvégzett tevékenységet. Sőt fennáll az érdekellentét az ugyancsak megrendelő pozícióban lévő II.rendű vádlott neve II.r. vádlott esetében is, illetőleg **IV. r. vádlott neve** IV.r. vádlottnál, aki egyszemélyben volt az **1. Kft.** jogtanácsosa és a **2. Kft.** ügyvezetője. Ilyenformán az általa megszerkesztett szerződést ő írta alá „ellenérdekű” félként.
- [160] Nyilvánvaló, hogy a tanácsadási konstrukciót a vádlottak közösen dolgozták ki. Annak indulásakor az I.r. vádlott még nem volt az **1. Kft.** ügyvezetője, így az általa hivatkozott érdekellentét sem állt fenn. Viszont II.rendű vádlott neve II.r. ügyvezetése idején ő is dolgozott a **2. Kft.**-ben, így a közös szándékukra helyesen következtetett az elsőfokú bíróság.
- [161] Ezért értelmezhetetlen I.rendű vádlott neve I.r. vádlott megismételt eljárásban előadott azon védekezése, miszerint, ha meg is áll, hogy a **2. Kft.** nem teljesítette a tanácsadási szerződésekben vállalt kötelezettségeit, akkor társai őt is megtévesztették (22.jkv. 83. old).
- [162] Ugyanerre hivatkozott **IV. r. vádlott neve** IV.r. vádlott is, de miután közösen döntöttek az **1. Kft.** üzletrésznének megvásárlásáról, a tanácsadási szerződéseket is egymással kötötték, ő állította ki továbbá a teljesítés igazolásokat, amelyekkel az **1. Kft.**-től pénz vontak el; fel sem merülhet, hogy tévedésben volt, hiszen az ő aktív magatartása nélkül a **2. Kft.** nem is juthatott volna pénzhez, illetve a **2. Kft.**-n keresztül nem jutottak volna pénzhez később a vádlottak sem.
- [163] A vádlottak védekezése a megismételt eljárásban az írásbeli tanácsadás irányából a szóbeli tanácsadás irányába változott, sőt a későbbi védekezés, egyenesen arra irányult, hogy alapvetően szóbeli tanácsadások történtek a részükről.
- [164] V.rendű vádlott neve V.r. vádlott vallomása szerint a tanulmányok „tényfeltáró” jellegűek voltak. Az **1. Kft.**-t érintő tényekkel a vádlottak, mint a cég vezetői vagy tisztában voltak, vagy a dolgozóktól megkérdezhették, azok feltárásához biztosan nem volt szükség egy másik gazdasági társaság bevonására. Igaz, hogy II.rendű vádlott neve II.r. vádlott szerint nem volt olyan fórum, ahol az osztályok véleményét együttesen be lehetett szerezni.
- [165] IV.rendű vádlott neve IV.r. vádlott szerint a helyzetfeltáró anyagokra épültek a szóbeli tanácsadások, de - ahogyan az elsőfokú bíróság erre helyesen rámutatott - ennek semmilyen nyoma nem volt (ítélet 114-115. oldal).
- [166] Ha elfogadjuk azt a védelmi érvelést, hogy nem volt előírás az írásbeliség a tanácsadás során, akkor is elemi érdeke, illetve kötelezettsége lett volna a vádlottaknak - elsősorban a **2. Kft.** képviseletében -, hogy saját tevékenységét a szóbeli tanácsok közléséről ledokumentálja valamilyen feljegyzés vagy értekezleten felvett jegyzőkönyv formájában. Egy **1. Kft.**-nél történő menedzsmentváltás esetén adódó elszámolási vitában nehéz lett volna érvényesíteni a **2. Kft.** megbízási díj iránti követelését okiratok hiányában, főként úgy, hogy a „szóbeli tanácsok” nyomán elkészült terveket, megoldásokat az **1. Kft.** dolgozói munkálták ki a vádlottak irányítása mellett.
- [167] V.rendű vádlott neve V.r. vádlott vallomásából kitűnően a tagok a **2. Kft.**-ben a tulajdoni arányuk szerint részesedtek a bevételből. Arra kérdésre nem adott senki magyarázatot, hogy miért nem az elvégzett munka arányában kaptak a juttatásból. Ha a vezető direkt távol tartotta magát a tanácsadási tevékenységtől az „érdekellentét” miatt, akkor miért kapott ebből a pénzből, amit **2. Kft.** a **1.** től ezen a címen „munkavégzéssel” megszerzett? Nyilvánvalóan azért, mert egyrészt nem volt személyekre lebontható munkavégzés, másrészt az **1. Kft.** vezetője is érdekelt volt abban, hogy a **2. Kft.**-nek nagyobb bevétele legyen, hiszen akkor az ő osztaléka is nagyobb lehetett.

- [168] A vádlottak ellentmondásba kerültek magukkal, amikor azt állították, hogy a tanácsadások nélkül az **1. Kft.** nem tudott volna eredményesen működni, mert a 2005 év után ért el kimagasló teljesítményt a cég, amikor a tanácsadások - a NAV által emelt kifogásokra tekintettel - már megszűntek. A cég mégis prosperált, sőt a vádlottak szerint a 2006-2007-2008. évek voltak a **1. Kft.** legszebb időszaka. A III. és V.r. vádlottak védőjének azon felvetésére, hogy milyen érdek vezethette a vádlottakat, a válasz kézenfekvő: egyrészt a tanácsadási szerződések nélkül a **2. Kft.** nem jutott volna saját bevételhez, másrészt ha osztalék kifizetése révén próbált volna pénzhez jutni, akkor arra az üzletész arányában a másik két tulajdonos, a 5.Zrt és az MRP is jogosult lett volna, amit a vádlottak nem akartak, hiszen a 5.Zrt. megszegve a szindikátusi szerződést, ellenséges magatartást tanúsított a céggel szemben. Nem is kerül sor a **1. Kft.-ből** osztalék kifizetésére, annak ellenére, hogy a gazdasági társaság ekkor élte virágkorát (ítélet 100-101. oldal). Ezzel szemben a **2. Kft.-ből** az öt terhelte közel 400 millió forint osztalékot vett fel.
- [169] Az elsőfokú bíróság vizsgálta azt is, hogy ha a tanácsadási szerződés szerint az éves teljesítménytől függött a **2. Kft.** díjazása, akkor a gazdasági év közben mi alapján történt meg a kifizetés, hiszen nyilván nem volt még eredmény. Erre a kérdésre is az a válasz adható, hogy a tanácsadás csupán jogcím volt a pénzhez jutáshoz.
- [170] E körben megállapítást nyert, hogy a **2. Kft.** részére történő kifizetéseket **I.I.** engedélyezte 10 millió Ft-ig, aki nemcsak az **1. Kft.**, hanem a **2. Kft.** könyvelője is volt, valamint V.rendű vádlott neve V.r. vádlott házastársa. Vallomása szerint összesítés csak év végén volt.
- [171] A műszaki osztályon tanú 20 végezte ezen számlák és teljesítések ellenőrzését, (57. jkv. 11. oldal) de **I.I.** azt tételesen nem nézte meg. **I.I.** - sokoldalú érdekeltsége ellenére - azt is vallotta, hogy nem látott a **2. Kft.-től** származó tanácsadási anyagot (57. jkv.15. oldal).
- [172] tanú 20 vele egyezően nyilatkozta, hogy nem látott a **2. Kft.-től** való tanácsadási anyagot, és szóbeli tanácsadásról sem hallott (57. jkv. 51. oldal).
- [173] Itt kell megjegyezni, hogy a vádlottak rendre megkérdőjelezték tanú 20 és több más tanú szavahihetőségét, illetőleg elfogulatlanságát, azonban ennek megalapozottságára utaló adat az eljárás során nem merült fel. A tanúk a hamis tanúzás jogkövetkezményeire történő törvényes kioktatása után tettek vallomást, hosszú idővel a történetek után. Nyilvánvaló, hogy nem lett volna már semmilyen érdekeltségük vagy olyan okuk, ami miatt a terhelteket hamisan vádolják, vagy hamis terhelő vallomást tegyenek. Valamennyien úgy nyilatkoztak, hogy nem elfogultak a vádlottak tekintetében. tanú 20 már nem is dolgozik az **1. Kft.-ben**, más munkahelyen van, ezért alappal nem fogadta el ezen kifogásokat a bíróság.
- [174] szakértő 3 szakértő a teljesítési igazolások kapcsán úgy nyilatkozott a megismételt eljárásban (57. jegyzőkönyv 119. oldal), hogy a teljesítési értékelésben bármi leírható, mert a papír bármit elbír. Az, hogy III.rendű vádlott neve III.r. vádlott hiányolta a szakvéleményből a „szignifikáns” szó - álláspontja szerint - helyes értelmezését, nem változtat azon a tényen, miszerint a szakértő nem tudott valódi, számokkal is értékelhető kölcsönhatást kimutatni a **2. Kft.** közreműködése és az **1. Kft.** fejlődése között. A szakértői vélemény szerint a vállalat helyzetét a tanácsadás stabilizálta, de a bizonyítás arra a megállapításra vezetett, hogy a **2. Kft.** részéről nem volt tényleges tanácsadás, csak annak dokumentálása történt meg, amit a szakértők - mint lehetőséget - is felvetettek. Nem alapos tehát az a hivatkozás, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a szakértői véleményeket. Ezeket a szabad bizonyítás elve szerint részletesen vizsgálta és értékelte a többi bizonyíték tükrében.
- [175] A tanácsadások utólagos ellenőrzése azért is nehézkes volt, mert azok nagy részét - I.rendű vádlott neve I.r. vádlott vallomása szerint - megsemmisítette, amikor átadta az irodáját **B.B.** új ügyvezetőnek, illetve a tanácsadások szóban történtek. A laptopok, amelyeken állítólag ezeket készítették, leselejtezésre kerültek.
- [176] Ugyanakkor az **1. Kft.-től** és **IV. r. vádlott neve IV.r. vádlott számítógépéről** lefoglalt **2. Kft.-s** anyagokról azt állították a vádlottak, hogy azokat nem ők készítették, semmi közük a **2. Kft.-hez**, annak ellenére, hogy azokon a **2. Kft.** fejléce volt és nem tudják, hogy azokat ki látta el a **2.**

fejlécével. Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy nyilvánvalóan nem volt senkinek érdeke az **1. Kft.**-ben - a vádlotti körön kívül -, hogy a **2. Kft.** anyagait maguknál tartsák.

- [177] A szóbeli tanácsadás létét csak a vádlottak állították, ugyanakkor a Vas Megyei Bíróság a többször meghivatkozott I.K.20.168/2009. számú közigazgatási perében hozott ítéletben azt rögzítette, hogy az eljárásban szereplő 16 tanácsadást mindig írásban végezte a **2. Kft.**, amelyet a megrendelő **1. Kft.** befogadott (20. old). Nyilván a Vas Megyei Bíróság döntését azon bizonyítékok alapozták meg, amelyeket a cégek rendelkezésére bocsátottak még az adó eljárás során.
- [178] IV.rendű vádlott neve IV.r. vádlott szerint a tanácsadási megállapodások olyan polgári jogi szerződések voltak, amelyeket a megbízó igazolt. Ez a védekezés a polgári bíróság által hozott ítélet indoklására hivatkozik, mely eljárásban a vizsgálódás körét a Pp. szabályai szerint meghatározta a kereseti kérelem. A büntető eljárásban viszont annak a vizsgálata történt meg, hogy csak a tanácsadásra vonatkozó dokumentumok elkészültek-e, vagy ténylegesen megtörténtek-e a teljesítések a **2. Kft.** részéről.
- [179] Ha nem voltak írásbeli, csak szóbeli tanácsadások, az írott anyagok miért kerültek a IV.r. vádlott számítógépére? Nyilvánvalóan azért, mert az egyes megrendelésekhez - a keretszerződéseken belül - ezek voltak az ún. „benyújtott tanulmányok”, azok a dokumentumok, amelyekre a teljesítési igazolások alapján a kifizetések megtörténtek a **2. Kft.** részére.
- [180] Az a védekezés, hogy az **1. Kft.**-n belül is csak a **2. Kft.** tagjai tudtak a „maguknak” adott szóbeli vagy írásbeli tanácsokról, egyetlen más dolgozó sem; teljesen ellentétben van a bizonyítási eljárás kimenetelével, amelynek tárgya pont ennek felderítése volt.
- [181] Kétséggkívül nem szerepelt a vádlottak munkaköri leírásában kifejezetten a tanácsadás kötelezettsége, de egyéb feladataikból egyenesen következett, hogy a gazdasági társaság fejlesztése érdekében elmondják és felhasználják az ötleteiket. V.rendű vádlott neve V.r. vádlott esetében sem volt szigorúan a munkakörében a pályázatírás, de az ő osztálya készítette a pályázati anyagokat, nyilván ő is felügyelte azok kidolgozását.
- [182] Az egyes tanácsadások kapcsán az elsőfokú bíróság részletesen írta le az ítélet 117-141. oldalain, hogy a **2. Kft.**-s logóval beadott anyagok, tanulmányok milyen körülmények közt készültek, illetve milyen más dokumentumokon alapultak. Például a **7. Kft.** tanulmánya (1/B/6. tényállási pont) kapcsán arra is helyesen mutatott rá a törvényszék, hogy az úgymond „külsős cégtől” kapott tanulmányért tizedannyit fizetett a **1 Kft.**, mint a **2. Kft.** részére az egyes tanácsadásokért (ítélet 125. oldal).
- [183] A kifejtettek szerint a tanácsadásokkal kapcsolatos elsőbírői indokolás következetes és kimerítő volt, melyet kiegészíteni nem szükséges.
- [184] A 3. tényállási pontban írt pályázatokat illetően a **2. Kft.** és **1. Kft.** közötti szerződés a pályázat anyagának kidolgozását rögzítette, de a **2. Kft.** valójában nem adott át pályázati anyagokat.
- [185] A vádlotti védekezés végsősoron arra irányult, hogy a **2. Kft.** a felolvasó lapok tartalmát és az árat, valamint tárgyalástechnikát határozta meg, de a tanúvallomások (pl. tanú 20) ezt cáfolták, illetve a szerződés sem erről szólt.
- [186] Az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá az ellentmondásokra, amik megmutatkoztak a vádlotti előadásokban. Először arról volt szó, hogy pályázati anyagot készít a **2. Kft.**, majd kiderült, hogy azt nem csinált, akkor csak felolvasó lapot dolgozott ki, illetve javaslatot tett rá, végül csak a legjelentősebb részeket javasolta.
- [187] III.rendű vádlott neve III.r. vallotta, hogy egyetlen beosztott dolgozónak sem volt feladata az árképzés a pályázatokban, de nyilvánvalóan azért nem, mert ez vezetői döntés volt, az előkészített anyag alapján. A III.r. vádlott a pályázatok árának meghatározásában vett részt, de ez, - mint az **1. Kft.** gazdasági vezetőjének - feladata is volt.

- [188] Az nem állapítható meg, hogy a pályázatok száma a vádlotti hivatkozásnak megfelelően hatalmas mértékben nőtt volna 2005. után és ezért szükség volt a **2. Kft.** szakértelmére, mert bár a korábbi évi 3 pályázatról évi 13 pályázatra nőtt a számuk, ez abszolút értékben nem jelent nagy emelkedést.
- [189] Ha az **1. Kft.** dolgozói 2005 előtt el tudták látni a pályázatírással kapcsolatban a feladataikat, és addig is nyertek a pályázatokon, miért ne tudták volna ugyanezen alkalmazottak az újabb pályázatokat elkészíteni, mint ahogyan - a vallomásuk szerint - valójában el is készítették. Arról nem is szólva, hogy ha az **1. Kft.** profi, pályázatírásra szakosodott dolgozót vesz fel, annak bérköltsége töredéke lett volna a pályázatírásért, illetve - a változó vádlotti védekezés szerint - csak az alapadatok meghatározásáért kifizetett 400 milliós összegnek, úgy, hogy ezen munkavállaló feladata a teljes pályázati anyag összeállítása lett volna.
- [190] A pályázatokkal összefüggésben visszatért az a vádlotti érvelés, hogy csak a **2. Kft.** tagjai tudhatták, hogy mit dolgoztak a pályázatok kidolgozása körében. Ha azonban a **2. Kft.** ténykedésének nem volt a kívülvilágban érzékelhető megnyilvánulása, és a dolgozók szerint sem lettek a pályázatokhoz felhasználva az anyacéghez köthető szellemi produktumok, akkor az egyéb bizonyítékok alapján kell a ténybeli következtetéseket levonni. A bizonyítékok pedig abba az irányba mutattak, hogy nem a vádlottak saját cége készítette a pályázatokat.
- [191] A III.r. vádlott által saját tevékenységként felhozott ajánlati ár kidolgozása azért is kérdéses, mert - tanú 20 vallomása szerint - a részvételi szakasz előtt ajánlattétel nem volt, mivel a pályázó még nem tudta, hogy ő lesz-e kiválasztva.
- [192] Az elsőfokú bíróság indokát adta annak, hogy azért kellett a pályázati anyagok elkészítésére szerződést kötni, hogy - a megszüntetett tanácsadási szerződések helyett - ezek alapján lehessen kifizetést eszközölni a **2. Kft.** részére, ezáltal fenntartani számára a profit lehetőségét (az ítélet 147. oldal). Ezzel a gondolatmenettel az ítéeltábla egyetértett.
- [193] A Vas Megyei Bíróság fent jelzett közigazgatási ügyben hozott ítélete a pályázattal kapcsolatban azt rögzítette, hogy: „A közbeszerzési pályázatok készre dolgozását a Kft. tagjai végezték.” (12.o.). A bíróság ezen ténymegállapítása a felhívott AB határozaton (724/B/1994) is alapult, mely szerint az adóhatóság nem avatkozhat be jogvitába oly módon, hogy eldöntse; volt-e teljesítés, vagy sem.
- [194] A Kúria vádlottak által is hivatkozott- a Vas Megyei Bíróság ítéletét felülvizsgáló - határozata azt rögzítette, hogy „az alperes adóhatósági határozat jelentős adatmennyiséget értékelt, azt azonban nem tudta bemutatni, hogy a pályázatírás csak külső szervezettel, vagy külső szervezettel is történő lebonyolítása miatt, mennyiben nem szolgálta a felperes gazdasági társaság érdekeit. Csak a szervezeti adatok nem bizonyítják az ésszerűtlen gazdálkodást, még akkor sem, ha átfedés van a két adóalany között. A **2. Kft.** díjazása a pályázat elkészítéséért járó alapidjából és sikeres pályázat esetére sikerdíjból állt. Az adóhatósági megállapítással érintett 2007. évben 12 pályázatot készített el a **2. Kft.**, melyek eredményeként a felperes **1. Kft.** 10 szerződést kötött. Azt azonban az alperes nem bizonyította, hogy ezek a felperes összes éves pályázathoz képest nem voltak hatékonyak, hogy a felperes gazdasági érdekeinek körébe nem illeszthetők be. Az elsőfokú bíróság által jogszerűnek értékelt alperesi határozat tartalmazza, hogy az SzMSz-ek alapján a felperes Üzleti Csoportjának a feladata volt a pályázati anyagok elkészítése, a határozat 12. oldalának harmadik bekezdése szerint pedig "a pályázati anyagokat az adózó alkalmazottai elkészítették". Azt, hogy ezek a pályázatok alkalmasak voltak a kifogásolt pályázatok kiváltására, az alperes szintén nem bizonyította. Alperesi határozat nem tartalmaz olyan tény, körülményt, melynek alapján az Art. 97.§ (6) bekezdésének alkalmazásával kétséget kizáróan megállapítható lenne az ésszerű gazdálkodás követelményének sérelme."
- [195] A Kúria idézett határozata is abból indult ki, hogy a teljes pályázati anyagot a **2. Kft.** készítette, és az adóhatóság nem tudta azon állításait bizonyítani az eljárásban, hogy a Kft. megbízása szükségtelen volt, amely csupán közbeiktatott költségnövelő tényezőként az adózás elkerülését célozta.

- [196] A büntető bírósági eljárásban a bűnfelelősség elve szerint mindig a tényfeltáró munka alapján lehet a vádlott tudattartalmára következtetni, illetve a felróható szándékos magatartás bizonyítottsága esetén a bűnösséget megállapítani.
- [197] A közigazgatási ügyben hozott határozat a büntetőbírószágot nem köti, hiszen a Be. 7.§ (5) bekezdés alapján önállóan állapítja meg a tényállást és az abból levonható következtetéseket.
- [198] Az más kérdés, hogy ezeket a határozatokat - figyelemmel a szabad bizonyítás elvére - okirati bizonyítékként felhasználhatja a bíróság a büntetőeljárásában is, amelynek indokát kell adnia, mint ahogyan ezt maradéktalanul megtette az elsőfokú bíróság.
- [199] A büntetőeljárásban a közigazgatási perben fennálló eljárásjogi korlátok nélkül lényegesen szélesebb bizonyítási eljárásra volt lehetőség, melynek eredményeként azt állapította, meg, hogy a **2. Kft.** nem készítette el a szerződésben vállalt pályázati anyagokat.
- [200] Az, hogy más tényállást állapított meg a büntető bíróság, mint amit a közigazgatási ítélet tartalmaz, nem példa nélküli. A Be. hivatkozott szakasza pontosan ezen esetekre rögzíti, hogy az egyéb eljárásban tett megállapítások nem kötik a büntetőbírószágot.
- [201] Megjegyzendő, hogy jelen eljárásban a vádlottak maguk is ellentétesen vallottak a közigazgatási ítéleti megállapítással, hiszen szerintük szó sem volt készre dolgozásról, csupán az alapadatok stb. biztosítása történt meg a részükről.
- [202] A bíróság nem vonta kétségbe a vádlottak azon - számviteli adatokkal is alátámasztott - érvelését, hogy a vádbeli időszakban kiemelkedő eredményeket ért el a **1 Kft.** a vezetésük alatt.
- [203] Az a tény azonban, hogy egy vállalat prosperál, és jól működik, nem teszi kizárttá, hogy sérelmére vagyon elleni bűncselekményt lehessen elkövetni. Éppen ilyen gazdasági társaság esetében adódik a lehetőség, hogy alakilag megfelelő dokumentálás mellett nem feltűnő a nagyobb pénzeszegek jogosulatlan kivétele, hiszen a nyereség egy része továbbra is megmarad és akár eredménytartálékba lehet helyezni, miként ez megvalósult az **1. Kft.** vonatkozásában.
- [204] Az alapügyben is felmentéssel érintett 2-6. tényállási pontok vonatkozásában a megismételt eljárás nem hozott más, a büntetőjogi felelősség hiányának megalapozottságát megkérdőjelező eredményt.
- [205] A pórekocsi megvásárlásának módját taglaló 2. tényállási pont tekintetében a törvényszék nem csak a vádlottak védekezését, de a szakértő 3 szakértői véleményben írtakat is elfogadta.
- [206] Ezért sem megalapozott az a védelmi hivatkozás, hogy a bíróság negligálta volna a szakértő 3 - szakértő 2 által készített szakértői véleményt, a többi tényállási pont kapcsán.
- [207] Az elsőfokú bíróság ítéletének 141-144. oldalán kifejtett érvelését az ítélőtábla logikai hibától mentesnek találta. Helyesen utalt arra a törvényszék, hogy bár javítási költség nem merült fel a kocsikkal összefüggésben, de - II.rendű vádlott neve II.r. vádlott vallomása szerint - volt szállítási és vámmal, határon történő átvétellel kapcsolatos költség, amit az árrésben a **2. Kft.** alappal érvényesíthetett az **1. Kft.** felé.
- [208] Az elsőfokú bíróság az értékpapírbiztosítással kapcsolatos 4. tényállási pontban is elfogadta szakértő 3 és szakértő 2 szakértői véleményében írtakat. Helyesen mutatott rá, hogy ez a premizálási forma nem okozott többlet terhet az **1. Kft.**-nek, hanem éppen megtakarítást eredményezett.
- [209] A törvényszék megalapozottan mutatott rá, hogy a bank kezdeményezte ezt a konstrukciót, amelyhez az **1. Kft.** előzetesen pénzügyminisztériumi állásfoglalást is kért, és a kifizetést ezen állásfoglalásnak megfelelően végezték el.
- [210] A vádlottak cselekménye tehát nem okozott jogtalanul vagyoni hátrányt vagy kárt az **1. Kft.**-nek.
- [211] Az ezzel ellentétes ügyész hivatkozást nem osztotta az ítélőtábla, mert azt a bizonyítékok nem támasztották alá.

- [212] A törvényszék bérleti szerződésekről szóló 5. tényállási pont tekintetében is alapvetően a szakvéleményre támaszkodott. Helyesen állapította meg, hogy az 1. Kft-nek a bérleti szerződések időpontjában rendelkezésére állt szabadon felhasználható pénze, amit fordíthatott volna eszközbeszerzésekre. Ugyanakkor az a vezetői döntés, hogy a vállalkozás beszerzi-e a termelőeszközt, vagy azt bérli, esetleg lízingeli, számos gazdasági tényező hatására alakulhat ki.
- [213] Ahogyan a szakértők is kifejtették, hogy nem feltétlenül a megvásárlás a legelőnyösebb akár rövid, akár hosszú távon egy cég életében, mert lehet, hogy többbe kerül a hosszabb távon való bérlet abszolút összegben, viszont megtérülhet, ha a pénzt más területen tudja hasznosítani.
- [214] Az, hogy egy üzleti döntés nem a legjobb vagy téves és emiatt nem a legjobb eredményt éri el a vállalkozás, önmagában nem büntetőjogi kategória. Mindezek miatt a vádlottak bűnösségét nem látta megállapíthatónak az ítéletábra ezen vádpontban sem.
- [215] A 6. tényállási pont - a zálogjog alapítása - vonatkozásában az elsőfokú bíróság szintén helyesen tárta fel a bizonyítékokat, azoknak megfelelően rögzítette a hitelkeretek fennállását, a szerződéskötéseket, azok biztosítékait, a vagyont terhelő zálogszerződéseket, a hitelfelvételeket, a törlesztőrészleteket, a viszonyosságot.
- [216] Az ítéletábra helytállóan találta azon ténybeli következtetést, hogy a szokásos üzleti kockázaton túlmenően nem volt a jelzálogalapítás veszélyes, illetve káros az 1. Kft. vagyonára, éppen a viszonyosságra figyelemmel.
- [217] Az ítéletábra nem találta a bűnösség megállapítására vonatkozó ügyészi indítványt e körben megalapozottnak, mivel - a később kifejtendő jogi indokolás értelmében - a zálogjog ilyen módon való bejegyeztetése nem meríti ki a vagyonnal történő jogellenes sajátjaként rendelkezés kritériumait.
- [218] Az előbbieket szerint részletezett, egységes, következetes zárt logikai láncolatú bizonyíték rendszer mérlegelésével állapította meg a tényállást a Veszprémi Törvényszék.
- [219] A vádlottak bűnösségének megállapítására irányuló ügyészi fellebbezés a 2. 4. 5. 6. vádpont tekintetében, valamint a vádlottak és védők jogorvoslati érvelése az 1. és 3. pontokban való felmentés irányában, az elsőfokú bíróság bizonyíték értékelő tevékenységét támadta, mérlegelés ismételt elvégzésére irányult.
- [220] A tanúk vallomásainak és az egyéb bizonyítékoknak elsőfokú bíróság általi értékelésével egyetértett az ítéletábra. A felülvizsgálat során olyan körülményt nem észlelt, amely a bíróság mérlegelő tevékenységét vitathatóvá tenné, így a felülmérlegelés tilalmára tekintettel a bizonyítékok eltérő értékelésére nincs lehetőség a másodfokú eljárás keretében.
- [221] A fentiekre tekintettel az ítéletábra úgy találta, hogy a tényállás a bizonyítás anyagának megfelel, amely csupán az elsőfokú ítélet kihirdetése óta részben megváltozott személyi körülményekben, továbbá kisebb elírások tekintetében szorul pontosításra az iratok tartalma alapján, figyelemmel a Be. 593.§ (1) bekezdés a) pontjára az alábbiak szerint:
- [222] I.rendű vádlott neve I.r. vádlott az eljárás alatt több műtéten átesett, állandó orvosi kezelés alatt áll krónikus szív- és érrendszeri, daganatos és pszichés betegségek miatt.
- [223] III.rendű vádlott neve III.r. vádlott öregségi nyugdíjat megelőző segélyben részesül. Sorkatonai és tartalékos szolgálatot töltött, mint főhadnagy szerelt le. Ittas járművezetése miatt pénzbüntetésre ítélte a bíróság, mely elítéléssel járó joghátrány alól a törvénytől fogva mentesült (ítélet 5. oldal 5. és 7. bekezdés).

- [224] Az ítélet 30-31. oldalán található táblázat a 2004-ben a **2. Kft.** által kiállított számlák alapján történt kifizetések adataival logikailag a 31. oldal 5. bekezdése után helyezkedik el, ahol a törvényszék ezekre hivatkozik az 1/B/10. pontban írt tanácsadási megbízás körülményeinek ismertetését követően.
- [225] Az ítélet 47. oldal utolsó bekezdésében szereplő évszám nem 2000., hanem 2005. február 17. napja.
- [226] Az ítélet 90. oldal 6. bekezdésében, az 5/9. tényállási pontban írt bérleti szerződés megkötésének időpontja 2008. május 29. napja volt.
- [227] Ezekkel a helyesbítésekkel a tényállás teljes mértékig megalapozott és a Be. 593.§ (3) bekezdése szerint a másodfokú felülbírálat alapjául szolgált.
- [228] A törvényszék a megalapozott tényállás nyomán okszerű következtetéseket vont le a terheltek bűnösségére az 1. és 3. pontban írt magatartások kapcsán, és helyes a vagyon elleni bűncselekmény - az általa alkalmazott elbíráláskor hatályban lévő Btk. szerint - különös részi minősítése is. Az elsőfokú bíróság ehhez részletes jogi indokolást fűzött, mellyel az ítéletábra teljes mértékig egyetértett
- [229] A másodfokú bíróság sem osztotta az 1. és 3. tényállási pontokban körülírt sikkasztás vonatkozásában a védők által előterjesztett érvelést, miszerint a sikkasztás törvényi tényállása azért nem valósulhatott meg, mert egyrészt a vádlottak a **2. Kft.** tulajdonosaiként a **1 Kft.** többségi üzletrészenek is tulajdonosai volt, vagyis nem idegen, hanem saját vagyonuk felett rendelkeztek az **1. Kft.** gazdálkodása körében. Másrészt a tanácsadási és pályázati szerződések megkötése és ezeken keresztül a **2. Kft.** közreműködése a társaság vagyoni érdekeit szolgálta.
- [230] A törvényszék által is felhívott - a BH1997.61. és BH1999.441.I. számú - jogesetekben írt értelmezés, a helyes jogi álláspont, miszerint a jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társaság esetében az alapító vagyona és a társaság vagyona elkülönül, ezért a gazdasági társaság vagyona az alapító szempontjából „idegen dolog”.
- [231] A tényleges perbeli jogviszonyban az alábbi speciális vagyonkezelői szabályokat kellett volna az **1. Kft.**, illetve a **2. Kft.** képviselőjében eljáró vádlottaknak szem előtt tartani.
- [232] A vagyonkezelővel szemben alapvető követelmény a károsodás elkerülése, valamint az elérhető haszon biztosítása, amellyel összhangban a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXLIV. törvény 29. § (1) bekezdése, valamint az e törvényt 2006. július 1-jétől felváltó 2006. évi IV. törvény (Gt.) 29. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a vezető tisztségviselők a gazdasági társaság ügyvezetését az ilyen tisztséget betöltő személyektől elvárható fokozott gondossággal, a gazdasági társaság érdekeinek elsődlegessége alapján kötelesek ellátni.
- [233] A 21.§ (3) bekezdése rögzíti, hogy a korlátozott felelősségű társaság ügyvezetését egy vagy több ügyvezető látja el. Ügyvezetésnek minősül az (1) bekezdés szerint a társaság irányításával összefüggésben szükséges mindazon döntések meghozatala, amelyek törvény vagy a társasági szerződés alapján nem tartoznak a társaság legfőbb szervének vagy más társasági szervnek a hatáskörébe
- [234] A 22.§ (3) bekezdése szerint a vezető tisztségviselő feladatát önállóan látja el. E minőségében csak a jogszabályoknak, a társasági szerződésnek, valamint a társaság legfőbb szerve határozatainak van alávetve, és a gazdasági társaság tagjai által nem utasítható.
- [235] A 25.§ (2) bekezdés korlátozást tartalmaz, miszerint a vezető tisztségviselő és közeli hozzátartozója, valamint élettársa nem köthet a saját nevében vagy javára a gazdasági társaság főtevékenysége körébe tartozó ügyleteket, kivéve, ha ezt a társasági szerződés megengedi.

- [236] A Gt.141. § (1) bekezdése szerint a taggyűlés a társaság legfőbb szerve. A (2) bekezdés m) pontja alapján a taggyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik olyan szerződés megkötésének jóváhagyása, amelyet a társaság saját tagjával, ügyvezetőjével vagy azok közeli hozzátartozójával, illetve élettársával köt. (E rendelkezések azonos szövegezéssel szerepeltek a 2003. évi XLIX. törvény által módosított, 2006. január 1. napja előtt hatályban volt 1997. évi CXLIV. törvény - Gt. - 22.§ (2) bekezdésében, a 29.§ (1) bekezdésében, a 150.§ (1) bekezdésében, illetve (2) bekezdés j) pontjában, illetve 156.§-ában is.)
- [237] Az ítélet 113. oldalán (7-8. bekezdésben) kifejtettek szerint a **1 Kft.** saját tagjával kötött szerződését a társasági szerződésben foglaltakkal ellentétben a taggyűlés nem hagyta jóvá. A tanácsadási szerződések éves díja mind 2003-ban, mind 2004-ben jóval meghaladta a 2004-ben módosított taggyűlési határozatban foglalt szűkített értéket, amihez még a - egyébként a hatályos Gt.-vel ellentétes módon a taggyűlés jogkörét csorbító - módosítás mellett is kellett volna a taggyűlés utólagos beleegyezése. A vádlottak tehát akkor is jogellenesen jártak volna el, ha a tanácsadási és pályázati szerződések teljesedésbe mennek, mert az éves árbevétel 1,5-át elérő kifizetésekkel járó ügylet megkötéséhez nem kérték a legfőbb döntéshozó szerv beleegyezését.
- [238] A Btk. 372.§ (1) bekezdése szerint sikkasztást követ el, aki a rábízott idegen dolgot jogtalanul eltulajdonítja, vagy azzal sajátjaként rendelkezik. Idegennek az a dolog tekintendő, ami - a rábízásakor és az elkövetési magatartás kifejtésekor is - nem az elkövető, hanem más (természetes vagy jogi) személy tulajdonában áll. Rábízottá pedig akkor válik az ilyen dolog, ha a rábízás folytán annak birtokbavétele, az átvétele, illetve a dolog feletti tényleges hatalom megszerzése megtörténik. A rábízással a dolog tulajdonosa az őt megillető egyik részjogosítványt, a birtoklás jogát ruházza át más személyre. Ebből következően a rábízásnak kifejezettnek, közvetlennek és személyre szólónak kell lennie. Az ügyvezetővé választás ilyen aktus.
- [239] A sikkasztás tette (társtette) kizárólag az lehet, akire a dolgot rábízták. Az ügyvezetők I.rendű vádlott neve, I.r. és II.rendű vádlott neve II.r. vádlott, a rendelkezési joggal felruházott döntéshozók III.rendű vádlott neve III.r. vádlott gazdasági igazgató, továbbá V.rendű vádlott neve V.r. vádlott marketing - majd vállalkozási igazgató voltak, sértettje pedig a bűncselekménynek - értelemszerűen - a **1 Kft.** E cégnek többségi tulajdonosa volt a **2. Kft.**, de **IV. r. vádlott neve** IV.r. vádlott nem volt megbízva társtulajdonosi minőségében az **1. Kft.** vagyonának kezelésével, viszont a tényállásban körülírt módon bűnsegédként aktívan részt vett az I-III. és V.r. vádlottak cselekményében, melynek hasznából is részesedett.
- [240] A sikkasztás esetében egyébként - a törvényszék által helyesen kifejtettek szerint - nem tényállási elem a jogtalan haszonszerzési és a károkozási célzat, sem pedig a károkozás bekövetkezése. Ekként az a bűnösség, illetve tényállásszerűség megállapításának sem lehet feltétele. A lényeg, hogy az elkövető tisztában van a rábízott vagyon idegen voltával, és szándéka átfogja, hogy magatartása azzal ellentétes.
- [241] A tényállásban körülírt színlelt ügyletek kötésére - ahogyan más; az ügyvezetés körébe tartozó döntés meghozatalára - semmiképpen nem adhat utasítást a Gt. idézett előírásai szerint a Kft. üzletrész-tulajdonosa, hiába övé a törzstőke többségi hányada, és hiába van egy jelentős profittal kecsegtető, az ügyvezetői kötelezettségekkel terhelt tulajdonostársra nézve is előnyökkel járó közös gazdasági cél.
- [242] A vádlottak - a tanácsadási és pályázatírási szerződések megkötésében, a meg nem történt teljesítés leigazolásában, a pénzüsszegek átutalásának engedélyezésében való közreműködéssel - olyan magatartást tanúsítottak, amely a tulajdonost megillető rendelkezési jog gyakorlását jelenti, ezáltal alkalmas a sikkasztás bűncselekményének elkövetésére (BH1984. 390.I.).

- [243] A terheltek szándéka a sértett Kft. vagyoni javainak ellenszolgáltatás nélküli megszerzésére irányult, melyhez egyébként nem lett volna jogcímük. Közömbös, hogy az általuk választott, a jogtalan pénzkifizetés legalizálására szolgáló szerződések milyen polgári jogi formájú, fajtájú megállapodások. A jelen ügyben az irányadó tényállás szerinti; a Kft érdekében történő célzott felhasználásra szolgáló pénzeszköznek ellentételezése nem volt, azoknak megbízási szerződésbe foglalása az eredeti és valós terhelti-sértetti szándékon, akaraton már nem változtat (EBH2011.2323. és BH2012.17.); nem közömbösíti a sikkasztás megvalósulását.
- [244] Társadalomra veszélyesség hiányra való védelmi hivatkozás téves, hiszen a vádlottak az **1. Kft.** mint jogi személy vagyont tulajdonították el, ami nemcsak az **1. Kft.** saját érdekeit sértette, de a kisebbségi tulajdonostársak jogosultságát is csorbította, hiszen ők osztalékot nem kaptak.
- [245] A terheltek büntetőjogi felelősségének sikkasztás büntetében való megállapítása ebből következően helyesen történt.
- [246] A kifejtettek szerint a terheltek a tényállás 1. és 3. pontban körülírt magatartásukkal megszegték a vagyonkezelői kötelezettségüket is.
- [247] Ennek ellenére nem osztotta az ítélőtábla a főügyési indítványnak a sikkasztás mellett a hűtlen kezelés bűncselekménye megállapítását célzó törekvését.
- [248] A hűtlen kezelés (Btk. 376.§) és a sikkasztás elhatárolása egyrészt a rábízás és a vagyonkezelői kötelezettség tartalmának vizsgálatán alapulhat (polgári jog), másrészt az elkövetési magatartások közötti különbségen.
- [249] A hűtlen kezelést az követi el, akit idegen vagyon kezelésével bíztak meg és ebből folyó kötelezettségének megszegésével vagyoni hátrányt okoz. Itt az elkövetési magatartás a vagyonkezelési kötelezettség megszegése, amely a bírói gyakorlat szerint tevéssel, nem tevéssel, mulasztással is megvalósítható.
- [250] A hűtlen kezelés esetén azonban rendszerint nincs jogtalan eltulajdonítás, mint többletmagatartás. A háttérben húzódhat meg vagyoni érdek, de ez nem jelenik meg közvetlenül a bűncselekmény elkövetésekor. A jogtalan eltulajdonítás a vagyonkezelői kötelezettséggel rendelkező személy esetén is sikkasztásként minősül.
- [251] Tény, hogy jelen ügyben a nyomozás hűtlen kezelésre indult, de ahogy a felderítés haladt, újabb és többlet információk kerültek a nyomozóhatóság birtokába, amelyek miatt már következtethettek a jogtalan eltulajdonításra, amelynek keretei már meghaladják a hűtlen kezelést és az a sikkasztás törvényi tényállásába illeszkednek.
- [252] A bírói gyakorlat szerint, ha a vagyonkezelő kifejezetten sikkasztási magatartásokkal idéz elő kárt a megbízó vagyonában, akkor hűtlen kezelés helyett e speciális bűncselekményt kell megállapítani (látszólagos alaki halmazat). Ugyanakkor az ugyanazon vagyonra különböző magatartásokkal különböző vagyon elleni bűncselekmények is elkövethetők, ezért ilyenkor a hűtlen kezelés a sikkasztással anyagi halmazatban állhat (BH2016. 165.).
- [253] Jelen ügyben ugyanazon vagyonra megvalósuló azonos elkövetési magatartás állapítható meg, amely nem eredményezheti a két vagyon elleni bűncselekmény halmazatát.
- [254] A 6. tényállási pontban írott - **III. r. vádlott neve** III.r., **IV. r. vádlott neve** IV.r. és V.rendű vádlott neve V.r. vádlottakat érintő - cselekmény esetében sem lehetett azzal az ügyészi érveléssel egyetérteni, miszerint a **1. Kft.** (és egyúttal a **2. Kft.**) vagyont terhelő zálogjog alapítása önmagában kimeríti a sikkasztás bűncselekményének második elkövetési magatartását; a sajátjaként való rendelkezést.
- [255] A Btk. magyarázata szerint a dologgal sajátjaként való rendelkezés során az elkövető jogosultság nélkül a dolgot illetően olyan intézkedéseket tesz, amelyek csak a tulajdonost illetik meg. Azonban

nem törekszik arra, hogy a tulajdonost jogosultságaitól véglegesen megfossza (BH2006.181.). Például, ha a dolog birtokát vagy használatát másnak időlegesen átengedi, a dolgot zálogba adja (BH2000. 5.) vagy más módon megterheli. Ilyen esetekben a tettes szándéka és tevékenysége nem a dolog végleges eltulajdonítására, hanem a tulajdonost illető rendelkezési jog időleges gyakorlására irányul.

- [256] E körben azonban csak olyan elkövetői magatartások értékelhetők, amelyek során a dolog őrzésével megbízott személy a tulajdonjog egyik részjogosítványát, a rendelkezési jogot szándékosan jogellenesen, saját javára, a sértett hátrányára, vagyis annak érdekét sértő módon gyakorolja.
- [257] A megállapított tényállás szerint a **2. Kft.** által felvett hitel biztosítására 300 millió forint és járulékaik erejéig az **1. Kft.** vagyonára legfeljebb 140 millió forintos összeghatárig került bejegyzésre a pénzügyintézet zálogjoga, melyért maga a **2. Kft.** is - jelzálogjog alapján - helytállással tartozott. A két cég minden hitelfelvétel során a viszonyosság elve szerint járt el az egymás tartozásáért való kezességvállalásnál.
- [258] A táblabíróság megítélése szerint ebből következően a III-V.r. terhelteknek a zálogjog alapítását tűrő magatartásában sem a jogellenesség, sem az **1. Kft.** vagyoni érdekeinek sérelme nem ismerhető fel.
- [259] E magatartásukkal a Kft. tulajdonosi körének rendelkezési jogát gyakorolák ugyan, ám ennek módja a cég érdeksérelmét nem okozta. A rábízott dolgot őrző személynek a dologgal a rábízó hozzájárulása nélkül való rendelkezése - vagyis a tulajdonjog rendelkezési részjogosítványának gyakorlása - csak akkor alkalmas a sikkasztás büntetnének megállapítására, ha e rendelkezés az elkövetőnek vagyoni természetű előnyt biztosít, ugyanakkor a megbízó vagyoni érdekeit - akár ideiglenesen is - sérti
- [260] Az a felek megegyezésével összefüggő rendelkezés, amelyből a vagyont kezelő személynek, illetve az általa képviselt gazdasági társaságnak semmiféle vagyoni előnye, haszna nem származik, s ténylegesen nem éri vagyoni jellegű hátrány a rábízó tulajdonost sem, - a tulajdonos hozzájárulásának hiányában sem tekinthető jogellenesen végrehajtott sajátjaként való rendelkezésnek, ekként a sikkasztás büntetnének megállapítására sem alkalmas.
- [261] A 2., 4. és 5/1-5/10. pontokban írott magatartások kapcsán a törvényszék helyesen mutatott rá a sikkasztás törvényi tényállási elemének; a jogtalan eltulajdonítás elkövetési magatartásának hiányára.
- [262] Helyes volt az a megállapítása is, miszerint az 5/11. és 5/12. pontokban rögzített magatartások - bár a bérleti szerződések megkötését nem előzte meg a szabályos; több ajánlat bekérését célzó eljárás - nem okoztak az **1. Kft.**-nek vagyoni hátrányt. Az eszközök eladásából származó pénzüsszeg a cég azonnali kifizetési kötelezettségeit szolgálta, melynek nem teljesítése nagyobb veszteséggel járt volna, mint az gépek eladás utáni visszatérítése.
- [263] Az 1. és 3. pontban írtak szerint megvalósult sikkasztás bűncselekményének minősítő körülményei tekintetében helyesen mutatott rá a törvényszék a bűnszövetség és üzletszerűség kritériumainak megállapíthatóságára, amely csak II.rendű vádlott neve II.r. vádlott esetében hat ki a minősítésre. Az üzletszerű elkövetés kimondását minden vádlott sérelmezte arra hivatkozva, hogy ők mindvégig az **1. Kft.** javára tevékenykedtek és nemhogy károkozás nem történt a részükről, de jelentős árbevétel emelkedést értek el a cég működtetése során.
- [264] Üzletszerűen elkövetettnek minősül azonban annak a cselekménye, aki a munkakörét felhasználva sikkasztás elkövetése révén maga vagy más részére törekszik rendszeres anyagi hasznot biztosítani (BH2008.174.).
- [265] Az üzletszerűség tárgyi és alanyi feltételei jelen ügyben egyaránt adóttak. Alanyi feltételként annak van jelentősége, hogy a bűncselekményből származó (bármekkora) haszon (saját célú, vagy harmadik személy részére) elérésére törekvésnek egyben át kell fognia az ugyanolyan (vagy

hasonló) jellegű bűncselekmény e célból történő ismételt (illetve ismétlődő) elkövetésére vonatkozó akarat elhatározást is.

- [266] Ezen szándék megállapítására következtetési alapot ad, hogy az I-III.r. és V.r. vádlottak az ügyvezetői, illetve döntéshozói pozíciójukat, illetve az általános cégvezetői felhatalmazásukat felhasználva az 1. Kft. keretében hosszabb ideje folytatott gazdasági tevékenység körében követték el a vagyon elleni bűncselekményt, amelyből származott a 2. Kft-nél, majd a vádlottaknál osztalék formájában realizálódó jogtalan haszon. Az üzletszerűség feltételeként megkívánt rendszeres haszonszerzésre törekvés ugyanis más (jogi)személy vagyoni gyarapodása érdekében elkövetett cselekmények esetében is megállapítható.
- [267] Ha a haszon reményében (s egyébként hasznot is realizálva) az ugyanolyan bűncselekmény 4 éven keresztül, több aktusban ismétlődő elkövetése bekövetkezett, akkor e körülményből már következik, hogy a magatartás mögötti szándék a folytatólágosságon túl az üzletszerű elkövetést is átfogta, mint ahogy ezt a 39/2007. BK vélemény is alátámasztja.
- [268] Az időbeli hatály vizsgálata körében a törvényszék - indokolása szerint - a Btk. 2.§ II. fordulatának megfelelően az elsőfokú elbíráláskor hatályban lévő anyagi jogi szabályokat alkalmazta, mivel ez jelent kedvezőbb elbírálási lehetőséget a terheltek számára.
- [269] A vádlottak terhére megállapított vagyon elleni bűncselekmény büntetési tétele nem változott. A korábbi anyagi jog - 2010. július 1. napja előtt - nem tartalmazta az ún. középértékes szabályt, amely a büntetés tartama meghatározásának kiindulási alapja, a most hatályos Btk. viszont jóval kedvezőbb szabályokat tartalmaz a szintén elbírálási körbe tartozó feltételes szabadságra bocsátás szemszögéből (4/2013. számú BK vélemény).
- [270] A büntetés kiszabása során az elsőfokú bíróság nagyobb részt helyesen vette számba a vádlottak javára, illetőleg terhére az enyhítő és súlyosító körülményeket, de azok helyesbítésre szorulnak.
- [271] Nem lehet enyhítő körülményként értékelni, hogy a terheltek a 2. Kft-n keresztül többségi tulajdonosai voltak a 1. Kft-nek, éppen azon okból, miszerint az általuk képviselt jogi személy rájuk bízott vagyona a tulajdonosi vagyontól elkülönül, tehát számukra idegen dolog. Ráadásként az MRP és a MÁV is tulajdonosa volt ennek a cégnek, akik a vádlottak cselekménye által szintén károsodtak.
- [272] Az ítélet tábla mellőzte az enyhítő körülmények közül azt is, hogy a vagyonuk jelentős részét a 2. Kft-n belül elvesztették a vádlottak, tekintve, hogy ez a saját felróható magatartásuk nyomán megindult büntető eljárással összefüggésben történt.
- [273] Enyhítő körülmény ugyanakkor az elsőfokú ítélet kihirdetése óta a további időmúlás, viszont súlyosító körülmény a törvényi minősítés minimumát meghaladó (900 millió forint nagyságrendű) vagyoni hátrány, amit okoztak.
- [274] Az 5-10 évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett cselekményekre tekintettel a Btk. 82.§ (1) bekezdés és (2) bekezdés b) pontjában írt enyhítő szakasz alkalmazhatósága szempontjából a különös méltánylást érdemlőséget a másodfokú bíróság is megállapította.
- [275] A törvényszék által az I-V.r. vádlottakkal szemben alkalmazott szabadságvesztések tartamával módon egyetértett, annak további mérséklése viszont nem lehetséges, de az enyhítő körülményekre tekintettel - így különösen a nagyfokú időmúlás miatt - nem látta alapját az ügyészség súlyosítási indítványának sem.
- [276] Helyes a szabadságvesztés büntetések végrehajtásának felfüggesztése is, melynek indoka a vádlottak személyisége és körülményei. Az ítélet tábla osztotta azt az álláspontot, hogy a büntetés célja ekként elérhető.

- [277] Nem értett egyet azonban a felfüggesztés próbaidejének a törvényi minimumban történő meghatározásával, figyelemmel a kiemelkedően magas elkövetési értékre, a hosszabb ideig elhúzódó elkövetésre, a bünszövetség és üzletszerűség fennforgására. Ezért a próbaidőt a másodfokú bíróság valamennyi vádlott esetében felemelte, mellyel kifejezte a megállapított bűncselekmények jelentős tárgyi súlyát.
- [278] A törvényszék a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének a büntetés $\frac{1}{2}$ részének kitöltését követő napon való megállapítását, illetőleg a terhelteknek a büntetett előélethez fűződő joghátrányok alól történő előzetes mentesítését ugyanazokra az indokokra alapította, amivel a szabadságvesztés büntetés időtartamának a törvényi minimum alatti meghatározását, az enyhítő szakasz teljes kimerítése mellett.
- [279] Az ítélet táblája álláspontja szerint azonban nincs olyan - a büntetés mértékének és a végrehajtás felfüggesztésének körében értékelteken túli - többlet körülmény, amely miatt ezeket a kivételes rendelkezéseket alkalmazni lehetne. Ezért a táblabíróság a Btk. 38.§ (1) és (3) bekezdésében, illetve a Btk. 102.§ (1) bekezdésében írt - fent nevesített - rendelkezéseket mellőzte.
- [280] A polgári jogi igénnyel kapcsolatos azon ügyészi indítványt, hogy a vádlottakat a tényállásban írott elkövetési érték erejéig kártérítésre kötelezze, a másodfokú bíróság nem tudta elfogadni.
- [281] Az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy - bár széleskörű bizonyítást folytatott -, az ügyfelderítési tevékenysége a kártérítési igény minden szegmensére nem terjedhetett ki. A felek - elsősorban a két, egymással jogviszonyban volt gazdasági társaság - kapcsolatából eredő valamennyi, egymással szembeállítható követelés, illetve jogosultság feltárása nem lehet az adhéziós eljárás tárgya.
- [282] Helyes volt tehát a Be. 560.§ (1) bekezdés 1) pontja szerint a polgári jogi igény egyéb törvényes útra történő utasítása a 10 éve tartó büntető eljárás további elhúzásának elkerülése végett.
- [283] A bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezés nem kifogásolható, de az indokolás annyiban hiányos, hogy a megismételt eljárás kezdetén hatályban volt 1998. évi XIX. törvény (régi Be.) szabályai szerint a megismételt eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére volt nem kötelezhető a terhelt. A 2018. július 1. napjától alkalmazandó Be. 574-576. §§-aiban ez már nem szerepelt.
- [284] A 2019. évi LXXXI. törvény 2020. január 1. napjától kezdődő hatállyal állapította meg a Be. 632. § (4) bekezdését, amely a korábbi eljárási törvényben írtakkal egyezően rendelkezik, így az elsőfokú bíróság rendelkezése a hatályos Be-nek megfelelő a másodfokú elbírálás idején.
- [285] Az ítélet egyéb rendelkezései törvényesek, azokat a másodfokú felülbírálat nem érintette.
- [286] A fentiekben kifejtettek alapján az ítélet táblája a Veszprémi Törvényszék 2018. október 30. napján kihirdetett 10.B.528/2017/69. számú ítéletét a Be. 606.§ (1) bekezdés alkalmazásával a rendelkező részben foglaltaknak megfelelően megváltoztatta, egyebekben a Be. 605.§ (1) bekezdése alapján helyben hagyta azzal, hogy a személyi adatokat pontosította a Be. 561.§ (1) bekezdés és a (2) bekezdés b) pontjában írtakra figyelemmel.

a tanács elnöke

előadó bíró

. Széplaki László sk. Dr.
Vajda Edit sk. Dr. Takácsné dr.
Helyes Klára sk.
bíró

Záradék:

A Győri Ítéltábla fenti ítélete és az abban foglalt változtatásokkal a Veszprémi Törvényszék 10.B.528/2017/69. számú ítélete valamennyi vádlott vonatkozásában a mai napon jogerős.

Győr, 2020. március 11.

. Széplaki László sk.
a tanács elnöke